

KOVA

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną Philadelphia, Pa.
Lietuvių Socialistų
Sąjunga Amerikoje.
(Incorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visą dalis \$2.00.
Pusmetiškai \$1.00.
Aprašymų kainos ant užklauso.

Redaktorius — K. Vidikas.
Administratorius — A. Žymontas.

Šis laikraštis reikalauja kreiptis šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Philadelphia, Pa.
by the
LITHUANIAN SOCIAL
FEDERATION OF AMERICA
(Incorporated April 28, 1908)
SUBSCRIPTION RATE
In all parts of the world per year \$2.00

Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.

Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

No. 26

TELEFONO NO. KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, PA., 28 d. BIRŽELIO (June) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEFONO: KEYSTONE MAIN 2958.

Metas VIII.

AMERIKA.

Taftas nominuotas po dideliu peštyniu. «Progresišką» part.

Chicago, Ill., 22 birželio. Republikonų partija savo konvencijoje nominavo Taftą kandidatūrai į Suvalst. prezidentus. Idant but nominuotu, reikia gaut mažų mažiausia 540 konvencijos balsų. Taftas gavo 561. 344 Roosevelto šalininkai susilaikė nuo balsavimo, nes Rooseveltas, matydamas, kad konvencija nenominuos jo, atsiėmė atgal savo kandidatūrą ir prezidentus ant republikonų tiketo. Bet visi už Rooseveltą da balsavo 107. La Follette, «progresiškų» republikonų kandidatas, gavo 41.

Vice-praezidentu nominuota taftietis Sherman 597 balsais.

Rooseveltas su savo šalininkais pagalios uždėjo «progresišką» partiją, ir tapo nominuotas jos kandidatūrai į prezidentus.

Republikonų konvencijoje buvo 64 delegatai už Taftą ir 510 už Rooseveltą. Roosevelto delegatai sakavo, kad konvencijos komitejas netiesotai priskaitė Taftui apie 10 delegatų. Todėl Rooseveltiečiai išsiųsk privortė konvenciją, kad būtų, ar tie saptyni dešėtkai delegatų.

Prinėjama ir balsuojama, kas už Taftą ir kas už Rooseveltą. Ir prie taftieviu perbalsavimo Rooseveltas gavo vis mažiau.

Matydamas savo nepasisekimą, Rooseveltas buvo užsiminęs, kad jo delegatai spēka paimtų kontrolę konvencijoje ir išrinktų savus vedėjus. Tafto delegatai tai nuodė ir pasistatė konvencijos svetainėje Coliseum pustrėčio šimto policistų.

Paskui Rooseveltas pareikalavo savo delegatų sykiu apieit republikonų konvenciją, kaip klastiną, ir apšaukt «tikrą» republikonų partijos konvenciją kitur. Tą padaryt jo delegatai nesutiko. Jie vėlėjo pasilikit republikonų konvencijoje, nebalnuojant, o vėliau su rengt «progresiškos» partijos konvenciją nominavimui Roosevelto.

17 birželio, pirmą dieną konvencijos, taftiečiai laimėjo didelę pergalę — konvencijos pirmsėdžiu išrinko senatorių Elihu Rootą, Wall streeto numlėtinį, Roosevelto priešė. Root gavo 558, o McGovern, Wisc. gubernatorius, rooseveltiečių kandidatas į konvencijos pirmsėdžius, gavo 502 balsus.

Rooseveltas pribuvo į Chicago 17 birž. — pėrvėlai: taftiečiai jau buvo suspėję puikiai susitarti, pasižymėti, kas tur but išrinkta konvencijos vadais. Jel butų pirmiau atvykęs, gal savo prakalbomis butų igijęs porą dešėtkų šalininkų daugiau. Taip sprendžia didis laikraštinnikas Arthur Brisbane ir keli kiti.

Du negrai delegatai prisiekė, kad Roosevelto tužai norėjo juos papirkt, davė po \$10,000, kad balsuotų už Rooseveltą.

Daug kartaus jausmo ir nemandagių žodžių buvo tarp rooseveltinių ir taftininių. Rooseveltas su savo delegatais vadino taftinius vagimis ir melagiais, o jie rooseveltiečius — papirkėjais, ir t.p. Konvencija girdėjo ir tokių žodžių, ką spaudai netinka. Rooseveltiniams, po tetsybei, ir turėjo but piktą — nominacijose (primaries) už Rooseveltą balsavo dusyk tiek žmonių.

Trustai užpakaly imtynių.

Ši konvencija — tai įdukusios, paslutosios peštynės dviejų kapitalistiškų bernų už prezidentystę. Taftas — visų trustų remiamas bernas, o Rooseveltą remia tik tai Plieno trustas su savo Morganu ir Perkinsu. Rooseveltas atliko didžiausią tarnystę Plieno trustui, kuomet, prezidentaudamas, privertė Tennessee Geležies ir Anglijo mlžiniškos vertės kasyklas parsiduoti už niekniekius tam trustui.

Siaip jau apie konvenciją.

Konvencijon atsilankė keli žymūs rašytojai ir laikraštinnikai, kaip reporteriai: Arthur Brisbane, W. J. Bryan, trissyk buvęs demokratų kandidatu į prezidentus, ir A. White ir kt. Delegatų buvo 1070, o svečių apie 13,000. Atsidiarius konvencijai, 25,000 žmonių metėsi prie Coliseum buto, kad dasigaut vidun, nors sėdinių ten užtenka tik 11,190 ypatų. Kilo didelis susikriušimas ir daug muštynių, besigrudžiant. Bet 2,000 tam tyčia pastatytų apginkluotų policistų ir detektivų padarė tvarką. Vienok grudimas kasdien atsikartojo, atidarant konvenciją. Neturėjusieje tiketu į konvenciją pavoė 300 jų nuo tarėjusiu.

Dauguma sprendžia, kad nei Taftas nei Rooseveltas juoni nebus — suskaldė republikonų spēkas; greičiau busias juom demokratas.

Demokratu konvencija.

Baltimore. Eina demokratų partijos konvencija. W. J. Bryan ir Clarko delegatai noliai kovoją, kad nebutų išrinktas konvencijos pirmsėdžiu teisėjus A. B. Parker, reguliariškas demokratas; varosl, kad butų išrinktas «progresišką» demokratas — senatorius Kern ar kongresmanas R. L. Henry. Gal bus išrinktas pats Bryan, «progresiškasis».

Demokratai tikisi, kad prezidentu bus išrinktas demokratas, iš priešasties republikonų partijos skilimo.

Delegatų už Champ Clarką maždaug yra 512, už Wilsoną — 180, už Underwoodą 84, už Harmoną 48, už Marshallą 30, už Baldwiną 14 ir už Burke 10.

Daug šnekama apie nominavimą Bryano. Galima bent tiek sprest, kad nominacija teks ar Bryanui, ar Clarkui ar Wilsonui.

Kaip socialistai ves priešrin kininę kovą.

Socialistų priešrinkiminės kovos vedėjas, Barnes turi šiuos planus:

Išdalint 37,000,000 socialistiškų brošūrelių; tam tikslui gaut 800 liuosnorų dalintojų, kuriems nebutų mokama alga, o tik kelionės ir pragyvenimo lėšos; jie turėtų dirbt 10-12 savaičių. Vieną paskirtą dieną visi 5,000 socialistų kuopų turėtų atlaikyt viešus susirinkimus. Visi darbininkai, žinoma, susiprantusieje, turėtų paaukaut tai kovai vienos dienos uždarbį arba tiek surinkt. Barnes mano paleist automobilinose tris metus socialistes kalbėtojas ir vartot tam tikro turinio krutamus ir stereotipiskus paveikslus.

Drg. Bielousovo prakalbos.

Jos buvo New Yorke, Cooper

Unione, ir Philadelphijoj, Royal svetainėje (7-th ir Morris). Drg. Bielousovas kalbėjo apie Rusijos biurokratijos neteisybes ir politiškių prasikaltėlių gyvenimą katorgoj.

Philadelphijoj, Pittsburgje ir Chicagoj taipgi boikotuojama mėsa.

Boikotuojama mėsa.

New York. Daugiau kaip 6000 žydžių boikoutuoją mėšą, neperka jos, idant išreikšti protestą prieš didelį pabrangimą mėsos. Nėgana, kad boikotuoją, bet apipila kerosinu mėšą ir sumušą mėsininkus, jeigu jie atidaro krautuves. Suprantama, tai daro tik tai su žydais mėsininkais, pardavinėjančiais košer mėšą.

Philadelphijoj, Pittsburgje ir Chicagoj taipgi boikotuojama mėsa.

Popiežius bl osi socializmo.

Popiežius išsiuntinėjo Amerikos arcvyskupams ir vyskupams aplinkraštį, paragindamas uoliau kovot su socializmu. Nes bažnyčiai grėšia bausis pavojus iš pusės socialistų, kurie paima savo valdybon vieną po kitam Amerikos miestus ir vis daugiau savo atstovų išrenka į įstatymdavystes.

Neseniai katalikų bažnyčia tetravosi apie katalikų padėjimą Paryžuje ir Viennoj, ir šarado, sostainėje viešpatuoją socialistų dvasia ir įtekmė.

Tuli kreipiasis į redakcijas su klausimu, ar katalikas gali but socialistu. Paprastai atsakoma, kad gali, bet popiežius ir vyskupai kitaip mano, o jie, rodos, turėtų žinot, ar jų bažnyčios narys gali but socialistu ar ne.

Žiniai perkančių laivakortes.

New York. Valdžia, ištyrinėdama garlaivių trustą, datyrė, kad kai-kurios to trusto linijos sulaiko ant Vokietijos-Rusijos rubežians išelvis, keliaujančius Amerikon su laivakortėmis, pirkomis nuo tokių linijų, kurios nepriguli prie garlaivių trusto. Susektas, kad trustas daug sykių taip pasielgė su keliauninkais, turinčiais Uranium ir Northwest Transport kompanijų laivakortes. Trusto atstovai sulaikė keliauninkus, už prišneka jiems, kad jų laivakortės niekai ir priverčia pirktis trusto laivakortes.

Motiejus Malinauskis, Uranium garlaivių kompanijos vadinas, New Britain, Conn., palindijo, jog daug tos kompanijos laivakortėjų, išsiųstų į Lietuvą, buvo sugražinta, kaip buk netikusių.

Lietuvė Bronislava Vloderska pasiuntė savo seseriai į Lietuvą Uranium kompanijos laivakortę. Sesuo buvo užlaikyta visą mėnesį ties Rusijos rubežiu ir pasipiktinusi grįžo namo. Laivų trusto agentai jai įkalbėjo, buk jos laivakortė niekai.

Neduoda Olesonui kito teismo.

Tacoma, Wash. Teisėjui Hanfordui, kuris atėmė iš Olesono pilietystę už socialistiškas pažvalgas, buvo paduota du įnešimai: vienas, kad panaikintų savo nuosprendį, kuriuo atėmė Olesonui pilietystę, ir kitas, kad paskirtų naują teisėmą dėl Olesono pilietystės. Hanfordas atmetė abu įnešimus. Dabar Olesono dalykas ketina atsidurti apskričio apeliacijos teisme. Olesoną pinigaiškai remia vietiniai socialistai.

UŽRUBEŽIS.

Kareiviai išžudė šimtus ypatų Pekinas. Kareiviai sukėlė didelės rėnčias, išmušė šimtus žmonių ir išdeginio šimtus namų Mukdene, Mandžurijoj. Nečėdyta nei svetimtančiai.

Chinijos ministrų pirmininkas nelikėtal resignavo.

Tang Shao — yi, Chinijos ministrų pirmininkas, umal apleido savo urda. Prezidentas prašė, kad grįžtų, bet Tang Shao atsakė: Aškinas, kad liaudis jam neužsiūtų, tai jis ir ministrų pirmininku nebus.

Rusija vėna skolysianti \$300,000 000 Chinijai.

Paryžus. Anglija, Amerika, Francija Japonija ir Rusija tarėsi išvieno paskolint Chinijai \$300,000,000. Jau rodos, baigėsi tarybos, kai Rusija netikėtai pati vieną pasielgė Chinijai tą \$300,000,000 paskolą, duodama tuojaus \$50,000,000 ir prizadėdama likusią sumą išmokėt, kada laiks nuo laiko pėrsis Chinijai pinigų. Tuomet buvo labai nustebintos anos penki europalystės. Rusija jokių būdu nenori daleist, kad kitos jai pinigų gautų turėt ietekmę Mongolijoj ir Šaurinėj Mandžurijoj.

Italų balsavimo įstatymas.

Rymas. Parlamentas praleido įstatymą, sulyg kuriuo visi Italijos vyrai, pabaigę 21 metus ir mokanti skaityt ir rašyt arba atsitar navę kariumenėj, turi teisę balsuot visuose rinkimuose. Nemo-kantieje gi skaityt nei rašyt gaus balsavimo teisę tik tai sulaukę 30 metų amžiaus.

Ministrų pirmininkas savo prakalboj prie šios progos išsireiškė už suteikimą moterims balsavimo valsečių rinkimuose ir liaudies mokyklų klausimuose.

Anarchija.

Kašgarijoj, Chinijoj, tikra anarchija. Mieste Kašgare užmušta Chu, pirmninkas draugijos Yes-lonchoi, turėjęs didelę įtekmę ant žmonių. Marabalshinsko apskrietyj užmušta Lo, kurį žmonės buvo išsirinke apskričio viršininku. Visi Kašgarijos urėdinkal randasi didžioje baimėje, dauguma naktimis neina gult.

Nušauta 5 plėšikai; rasta bombos.

Taganrogas, Rusija. Policija ir kareiviai užmušė 5 plėšikus, kurie buvo pasisilėpę viename name už miesto. Policija pareikalavo, kad pasiduotų. Plėšikai išsiuntė iš buto dvi moteris ir vaiką ir pradėjo šaudyt į policiją. Pribuvo kareiviai. Šaudymasi tęsė 4 valandas. Plėšikai tapo nušauti. Bu te rasta bombų.

Turkijos policijos netikumas.

Pasirodo, kad Turkijos Policija niekam netikusi. Italai nusiuntė Tripolin keltas dešimtis garlaivių su javais Turkijos vandenimis, ir Turkijos sargyba to nepastebėjo. Visi didesnieje italų laikraščiai turi Konstantinopolijue savo korespondentus, kurie viską praneša Italijos valdžiai, o turkai nieko apie tai nežino.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

Tepliojų unija remia socialistų principus.

New York. Devynios tepliojų (malevotojų) ir popieruotojų unijos savo susivaziavime sutvėrė tarptautišką ty amatų uniją ir pėrėmė Socialistų partijos platformą ir principus, o taipgi priėmė rezoluciją, kad visi tos unijos darbininkai, kiek galėdami, darbuotų socialistizmui. Naujai susitvėrusi unija turi 6,500 narių.

7500 kailių darbininkų straikas.

New York. Sustrakavo 7500 darbininkų, dirbusių visokių žvėrių kailių daiktus prie drabužių. Jų unijoj yra 9000 narių. Reikalauja trumpesnio darbo ir didesnės užmokesties.

Laimėjo straiką.

Perth Amboy, N. J. Barber Asphalt kompanijos straikavusiems darbininkams pakelta po 15c 1 diena. Jie grįžo darban, nors išsykio buvo reikalavę 25c pakėlimo.

1000 moterų — nosinių muvų — ju tebestraikuoja, nes kompanija nenori užganėdint jokių jų reikalavimų.

Užmušė policistą.

Cleveland, Ohio. Užmušta policistas Parker per susirėmimą tarp 100 sustrakavusių Penn. geležinkelio darbininkų, iš vienos pusės, ir straiklaužių su policija, iš kitos.

Laikraštinių darb. straikas jau lėšavo \$1,000,000.

Chicago, Ill. Presmanų ir kitų laikraštinių darbininkų straikas leidėjams lėšavo jau \$1,000,000 suvirš. Daily News ir Chicago Tribune prarado po \$200,000. Dabar kapitalistiški laikraščiai toli neapsilmoka. Visuomenė prijaucia strakeriams, ir skiaubų laikraščių neperka. Jel kas nusiperka, tai turi saugotis, kad kas nesumuštų už jų laikraščių skaitymą. Chicago Daily World, kuris pirma vadinos Chicago Daily Socialist ir vosnevos gyvavo, dabar kija, kal ant mieliu. Prasiplatino po visus Chicagos užkampius ir aplinkinius miestukus.

Desėtkai suželstų strakerių.

Pittsburgh, Pa. Sunkiai suželsta keli desėtkai National triubų darbininkų. 2000 darbininkų ties dirbtuve laikė susirinkimą. Užpuolė policija ir žvėriškai ėmė juos mušt. Lengvai sužeista ir keli policistai.

Baisus darbininku skurdas.

Londonas. Dokiniai straikečiai didžiauslame skurde. Patis, vaikai ir pačios badauja, basi valkščioja, unijos ižde pinigų nėra; gal bus priversti grįžt į darbą nelaimėje. 6 garlaiviai dėl straike negali išėit iš Londono.

DRAUGIJŲ GYVENIMAS.

Švedijos socialistų galybės augimas.

Švedijoj po 1909 m. visuotinam straikei prasidėjo nesmagūs laikai švedų socialistiškam judėjimui. Rodėsi, kad jau jis smarčiai smunka žemyn. Visuotinam straike maž-daug laimėjo tik viena unija — Geležies ir Metalų Darbininkų Federacija. Visos kitos unijos prakišo. Buržuazija pradėjo manyt, kad darbo armija esanti ant toliaus bespėkė. Kapitalistai jautėsi galingesniais, negu pirmiau kada. Daugelis geriausių kovotojų už darbininkų teises negalėjo gaut darbo, buvo priversti veltit trankytis nuo vienos dirbtuvės prie kitos ir ant galo iškeliant į užrubežius, ypatingai į Suveitytas Valstijas. Toks tai kapitalo patriotizmas.

Tiktai socializmas pakėiė darbininkų dvasią, taip nuapuolius dėl nepasisekusio straike. Socializmas — tai yra vienatinė natūrališka darbininkų klisos atmosfera, ir be socializmo negali laisvai, sveikai kvepuoti darbininkų klisos plėdžiai. Tiktai socialistiškos idėjos pajėgė prashint tą straikumą, kuria užgolė darbininkų dvasia.

1908 m. rinkimai į švedų parlamentą.

Didžiam darbininkų nepasisekimui, buvo rinkimai į žemutinį butą Švedijos parlamento. Buržuazija turėjo dides viltis. Konservativų ir liberalų politikieriai nepaprastai džiaugėsi, jog, ačiu anam straikei, darbininkai pasirodys tokie silpni rinkimuose; dangelis net pačių socialistų mažai užsitikėjimo teturėjo į darbininkų spēkas. Bet atėjo rinkimai, ir vėjas išnešiojo dides darbininkų priešų viltis. Rinkimų pasekmės socialistams buvo tokios puikios, kokių jie nei tikėtis negalėjo. Sekančios skaitlines parodo Švedijos trijų svarbiausių partijų balsuotojų skaitlines rinkimuose 1908 ir 1911 m.

Konserv. Liberal. Socjal.

1908m. 130,000 121,000 55,000
1911m. 188,000 212,000 173,000
1908m. parlamente buvo 103 liberalų atstovų, o konservativų 92; dabar liberalų yra 102, o konservativų 64. Socialistų gi 1908 m. buvo 34 atstovai, o dabar 65. Todėl tiktai Švedijos socialdemokratija padaugino savo atstovų skaitlį!

Dabar parlamentą kontroliuoja liberalai, bet tik laikiniai. Męs žinom, kad jokie liberalai negali panaikint skurdo nei klisos buvimo. Vien tiktai tarptautiškoji socialdemokratija turi tvirtą ateities galybę. J. Alynas.

Socializmas tarp aktorių.

Daug teatrinių darbininkų-aktorių atvirsta prie socializmo, pamatę šio surėdymo neteisybes, dažniausiai patyrę jas ant savės. Jie pradeda suprast, kad tai ir jų pareiga yra ką-nuos veikt didžioje kovoje. Yra daug aktorių Socialistų partijos narių. Idant pasekmingiau darbuotų, New Yorke soc. aktoriai sutvėrė Teatrališką Soc. Propagandos Bendrovę.

Šios šalies aktoriai turi savo uniją iš 350 kuopų, prie kurių priguli 20,000 ypatų.

laivų.
visas ša.
igiai
Pa.
M. D.
IVIS
OJE.
moterų ir
tollaus per
dovana
lansial ligas
enka užmo-
iką praktika.
p. Universi-
mieste Indis-
džioje
RK POST
L SCHO-
Dabar gydo
darimu ope-
ms.
o žydbernių
egalima su-
gančius ak-
stuose (Ne-
o ulcers), iš-
ju to mas-
kurie tarma-
ig sukūrimo
lonai, užsi-
sti su X-ray
šiuo dakt.
pinu:
ug daktarų
notas Stan-
ano moteris
no, skandė-
ignota Stan-
liu. Dabar
uži, kad ga-
Stankus nuo
nė Daillid-
u.
I. D.
ia, Pa.
mis nuo 10
al. po pėva.
literatūras.
R AŠTIS
tynčioj.
riaušiu rad-
AISVĖS".
1 dol. Už-
okite taip:
way
MASS.
rel.); Namis
ška); 10met-
kada žmonės
tracatų); Pė-
priešiu fil-
Pasakalifė-
rus raštai ir
pagrąžinimo
us. Didumo
ždarbis.
Dovanų.
icago, Ill.

APŽVALGA.

Pavojus nuo beraščių.

Buržuaziški mūsų visuomenės gaivalai žiuri su gera širdžia į Dillingham-Root billių. Jie mano, buk tai geras daiktas, kad į šią šalį nebutų įleidžiami nemokanti rašyti ateiviai. Jie savo nuomonę įskverbia ir į Lietuvos laikraščius. Taip tu- las amerikietis Juozas išvadžio- ja «Lietuvos Žiniose», buk ateivystės suvaržymas išeitų ant ge- ro ir čiagyamiams darbininkams ir tiems ateiviams, kurie bus įleidžiami.

Mēs gi matome vien tik reak- cionišką politiką Dillingham-Root billiujė, kuris daugiausia kvepia «tautiškumu», «patrijo- tizmu», neapykanta kitataučių. Nuo ateivių, nemokančių ra- šyti, šiai šaliai negrėsia joks pa- vojus. O jeigu beraštis ateivis pavojingas, tai kodėl negali but pavojingi tie milijonai čia gi- musių, tikrų amerikonų, nemokančių nei rašyti nei skaityti?

Brachuliams, Mikolainiams, Juozams ir jų visai brolijai nu- rodome pasiskaityt «Child La- bor Bulletin'ą», iš kurio pama- tys, kad vienas iš kiekvienos ketvertos vaikų vienuolikos pietinių valstijų suvis nelanko mokyklos nuo 10 iki 14 metų amžiaus. Kitoje vietoje to Bu- lletino išrokuota, kad septinta dalis visų Sąvienytų Valstijų vaikų nelanko mokyklos tarp 10 ir 14 metų savo amžiaus. Dr. Felix Adler, didelis autori- tetas, tame Bulletin'e išrokuoja, kad Sąvienytose Valstijose yra 6,000,000 grynų, čia gimusių, amerikonų, nemokančių nei skaityti nei rašyti.

Kodėl gi tie 6,000,000 čiagy- mių nepavojingi? Kodėl gi valdžia nepasirūpina, kad šios šalies pri- gimti piliečiai mokėtų rašyti ir skaityti? Juk kas metai gyve- niman išaina tiek-pat beraščių čiagyminių Amerikos piliečių, kaip kad atvažiuoja beraščių ki- tataučių. Ar ne geriau ir nuo- sekliu butų, jeigu Sąvienytų Valstijų politikieriai pirmių-pir- miausia apsvalytų savo namus, apsviestų savo piliečius, o jau tąsyk prapstų savo «labdarytės» ranką ir ant ateivių?

Ar ne taip, gerbiamieji lie- tuviškieji «patrijotai», tautos «vadovai»?

Trečiasis laikraštinių susivažiavimas.

«Vienybė Lietuvininkų» savo numerj 25-me šneka apie tre- čiąjį laikraštinių susivažiavi- mą, kuris atsisbus šią vasarą Chicagoj. Anot «Vien. Liet.»: «Pereiti laikraštinių susi- važiavimai mūsų visuomenėje padarė bent morališką didelę įtekme. Žinoma, buvo per- nai, bus ir šiemet tokių laik- raščių, kurie prie laikraš- tijos pagerinimo nenorės prisidėt. Bet apie tokius nereik- kia labai rupintis. Jie visuc- met stovės žemiau kulturinio cenzo kritikos».

Jeigu jau šnekėt apie mo- rališką laikraštinių susivažiavi- mą įtekme, tai reikia pasakyt, kad po susivažiavimų tautiški laikraščiai — «Vien. Liet.», «Lietuva» ir kt. — nusileidę da- ant žemesnės morališkumo lyg- malos. Beje, o gal tai ir labai morališku reikia skaityti.

kad tie laikraščiai da labiau pra- dėjo giminfuotis su klerikalais, daugiau meluot ant socialistų ir darbininkų vadovų, daugiau šun- vuodegiat, daugiau gint buržujus? Kas link tautininkų laikraščių «kulturinio cenzo kritikos», tai tas cenzas da tinka jei bent tik pa- tiems tautininkams: socialistai se- niai ji išaugo.

Socialistų laikraščiai nedalyva- vo antramjame laikraštinių susi- važiavime ir jiems neapsimoka dalyvaut trečiamjame. Jeigu jau jie matytų reikalą, tai galėtų su- šaukt socialistiškų laikraščių susi- važiavimą. Nes mūsų buržujų susivažiavimuose mēs nieko gero nepasimokinsime.

* * *
Apie pp. Jurgelionio ir Lailio straiką. (Iš privatiško laiško).

«Šioje savaitėje čionai Chicagoje pašėlusios revoliucijos. Sustrai- kavo redaktorai encyklopedijos arba, geriau sakant, gavo «sakti» — Jurgelionis ir Lalis. Pas «Katali- ką» zecerių straikas. O prie viso to da prisideda atsilankymas drg. Bagočiaus į mūsų revoliucijų ap- imtą vietelę. Tai, brolyti, gali ir galvos netekti tokiam sukuryje ir verpete. Dabar daromos konferen- cijos, konvencijos, prakalbos — lak- stymas ir nemiegojimas. Kalbama jau drąsiau apie naują laikraštį Chicagoje, kuris užims naują srio- vę, kontra (priešais. Red.) «Liet- tuvai» ir «Katalikui». Laikraštis bus naujos idėjos, bendras ir pa- gelbininkas socialistams. Chica- goje jis reikalingas ir tikinios, kad bus pasekmė. Nes ištikro jau per- toli nužengė mūsų bankieriai. Ki- taip jie visiškai užponaus ant čio- naitinio judėjimo.

Lalis ir Jurgelionis jau kitaip galvoja apie socialistus. Jau ke- tina pluksną kreipti kiton pusėn. Laliui da nieko, bet Jurgelionius sunku atitaisyti padarytas klaidas. Vienok tikiuosi, kad dabar bus ki- tokis ir jau mušis į krutinę. Ma- tai, vyrai įeitų į kitą atmosferą, o tuomet ir patįs liktų kitoki.»

Socialistų veikimas, žiurint pa- tentuoto tautiečio akimis, visuomet išrodo negeistas. Kuomet Lietuvoj 1905-6-7 metais socialis- tai daugiausiai veikė ir tas veikimas reikalavo nemažai energijos, pasišveitimo ir materijališkos pa- ramos, tuomet maž daug manan- tiejse žmonės gelbėjo socialistams, kuom galėdami. Nuslopus revol- lucijai, tuojau pradėjo patentuo- tiejie reikalauti nuo socialistų at- skaitų. Ir savo laikui, ant kiek buvo galima, išdavė atskaitas. Bet kur tau, argi galima tikėti socia- listų toklioms atskaitoms. Ir tau- tiškas abazas netiki da ir šiandien.

Užtat «dideli dvasios milžinai ir tautos gelbėtojai», kn. Tumas ir Olsauskas, surinkę 3-4 sykius dau- giau pinigų, negu socialistai revol- ucijos metu, neišdavė jokios at- skaitos, ir tautiečiai nereikalauja nuo jų. O žingeldi butų atskaita. Be abejonės, nemažai išduota gra- žių gspadinėlių užlaikymai ir da- vatkėlių padauginimui. Juk tai vis tautos pakėlimui. Be davatkų ir be apskurių gspadinųjų nei tau- ta nekiltų taip umal. Kunigėliai apsupti iš visų pusų geltonkasė- mis ir platina tautiškas ribas.

Ir gerai kunigėliu buti! Čia ant žemės gyvendami, turi geriausia progą dasižinoti nuo savo paklus- nių žmonelių, ką jie mano ir daro, su pagalba gudrial sugalvotos au- sinės išpažinties. Jei ne ausinė iš- pažintis, kunigėliai jau nebegalėtų taip lengvai apdumti žmones a- kis saldžiais prižadėjimais dangaus karalystės ir baisiausiai gsdin- mais kepos kančiomis.

Socialistai jau griežtai pasakė, kad su patentuotais tautiečiais ir klerikalais daugiau visuomeniška- išvieno neveiks, tat tollau galima tikėtis bus da didesnis atakas iš socialistų pusės. Gi tautiečių ir klerikalų spēkos nusilpnėjusios, negali ir negalės atsilaikyti prieš socialistų kritiką.

A. Ž.—las.

MOTERŲ SKYRIUS.

MERGAITĖS BALSAS.

Neseniai teko man pasikalbėti su viena mergaite, kuri buvo jau Rusioj šiek-tiek gyvenimą supratusi ir juomi žingėdavosi. Todėl aš užklausu, kad ji man paaškintų, kodėl lietuvaitės, atvažiusios Amerikon, tampa daug tamsesnės ir tan- kiai daugiau ištvirksta, negu Lietuvoj bei Rusioj. Išgirdus tokį klausimą, ji nusistebėjo ir tarė:

«Ar gi jūs negalite suprasti, kodėl mēs tamsios? Ar gi jūs, budami patįs kaltininkais mūsų tamsybės ir ištvirkimo, negalite surasti kaltininkų? Ne! Jūs gerai žinote priežastį mūsų tam- sumo, bet jos niekuomet neiš- keliatė aikštėn, o drjstate mus kaltinti! Kuomet mēs buvome Lietuvoj, tuomet svajojome apie Amerikos laisvą šalį, apie prakiliai apsišvietusius vyrus, nuo kurių galėtume gauti gerą pavyzdį ir pasimokinti. Bet kuomet atvykstam Amerikon, tai mēs pakliuam kuo-ne į ver- gijos namus. Stai kad ir ma- no atvykimas. Neturėjau jokio pažįstamo Amerikoj ir važiauvu su viena moterške, kurios vy- ras buvo jau čia. Atvažius čia, nespėjau įeiti į butą, kaip tuojaus pradėjo spieisti vyrai ir nešti blekinėmis alų. Matyt bu- vo, kad jie taip skubėjo prie to darbo, kad net neturėjo laiko atėję iš dirbtuvės nusipraust ir buvo visi pašini. Ir štai prasi- dėjo girtuokliavimas, «dainos», visokie pliauškimai. Žiurint į tokį gyvenimą, pradėjo man šiurpuliai vaikščioti po visą ku- ną. Sulaukiau antro vakaro

kuomet aš užklausu- buto savininko, ar visai lietuviai čia taip «linksmiai» gyvena, tai su pasididžiavimu atsakė, kad visi. Išgirdus tokį atsakymą, nebežinojau, kas daryti, nebeži- nojau, kas mano širdj dedasi, Norėjosi bėgti kur į miškų ir pasislėpti nuo tokio gyvenimo, bet bėgti nebežinojau kur... «Sulaukus trečio vakaro, man pasakė buto savininkas: «Rytoj turėsi eiti į bažnyčią, o tu ne- turi knygos. Taigi čia yra be- dieviška redakcija, į kurią rei- kia nueiti ir nusipirkti knygą». Nors aš jau Rusioj knygos ne- turėjau, bet čia buvau priversta nusipirkti.

Ejau į redakciją ir maniau, kaip «bedieviškoj», tai pama- tysiu doresnį žmogų ir gal suži- nosiu kur doresnį šeimyną dėl apsigyvenimo. Bet dėja! Su «dievčiais» ir «bedieviais» elgia- si nekaip. Išsirinkau lenkišką knygėlę, ir kuomet užklausu kiek, tai atsakė, kad \$1.-50. Vėliau dasižinojau, kad kitur tokios knygelės parsiduo- da po 30 c! To aš iki mirties neužmiršiu! Parėjau namo su knyga, o čia jau laiko «mišpa- rus»: vieni gieda psalmas, kiti skambina stiklais, tretį mušas į krutinę, tik ne sau, bet kitam, ketvrti dievobaimingai atrėmę kaktą į grindis poterianja. Pa- maldos eina kuo-geriausiai!

«Ant rytojaus nuvedė mane bažnyčion. Ten «karštai» pasi- meldžiau ir jau nebegrįžau at- gal — nuėjau pas kitą lietuvišką šeimyną. Bet dėja! Bėgau nuo vilko, užbėgau ant meškos! Išbuva pora dienų, vėl pradė- jau jieskoti vietos, kur galėčiau

apsigyventi. Ir taip trunkiausi ilgą laiką, pakol suradau tokią šeimyną, kuri nevaržė mano laisvės ir nebuvo kas vakaras laikomi lietuviški «mišparai».

«Taip suranda kuone kiekvie- na atvažius iš Lietuvos mergaitė. Ir kuomet ji da neturi tvirtų pažiurų, nėra pilnai val- danti savo protu — jai pasiro- do, kad taip gal ir reikia gy- venti, nes jie jau seniai Ameri- koj ir daugiau žino. Ir štai ji pradeda įprasti į tokį gyvenimą, pradeda sykiu su jais lai- kyti «mišparus» ir draugauti. Ir kaip gi jūs galite tuomet rei- kalauti iš mergaičių apšvietos? Ar gi gali ji apsišvesti, begy- vendama tokioj šeimynoj? Ar gi gali ji buti kada-nors gera vyro draugė ir šeimyninkė? Ar gi galima moteris kaltinti, kad jos apleidžia savo vyrus ir pabė- ga su kitais? Ne! Jos visai ne- kaltos, nes jas išauklėjo patįs vyrai, kurie paskui keikia ir kaltina. Bukite jūs apšviestės- ni, dorjkesni, duokite gerą pa- vyzdį, o mēs visumet seksime jus!»

«Aš buvau pradėjęs sakyti, kad apšviestiesnieji vyrai taip nesielgia ir negalima visus kal- tinti. Bet ji man vėl atkirto:

«Tiesa, jie taip nesielgia. Bet nuo jų taipgi mergaitės gali gauti dvasiško peno. Pirmiau- sia jūs kaltė, kad daugelis skai- to save «apšviestais» ir nenori nei pasikalbėti susirinkimuose su «tamsesnėmis» mergaitėmis. O antra, jeigu ir pradeda kal- bėti, tai jų kalbos taipgi vėjus gaudo; jie nesistengia kalbėti rimtai, pavyzdingai, kad kiek- vienas žodis tamsesnę mergaitę priverstų šiek-tiek pagalvoti, atkreipti atidą į dabartinį gyve- nimą ir priimti iš apšvietu- sių vyrų».

Aš nežinau, ar visur sutikti su šios mergaitės kalba; lai apie tai sprendžia kiekvienas vyras, bet man tai gera lekcija, nes ir pas mane buvo nekurius ydos ir aš dabar jų saugojusi. Bet kaip mēs nesvarstysime, visgi kaltin- ti negalime mergaičių bei mo- terų tamsume ir ištvirkime, nes tai mūsų pečių kaltė.

V. Paulskis.

Dr. Edward H. Hume, ame- rikonas Chinijos misijonierius, sako: «Galbut, Chinijos revo- lucija turėję pasisekimą per di- džią moterų įtekme. Studen- tės ir šiaip jaunos chinietės rė- dėsi vyriškai ir stoji kovon su atgyvenančia valdzia. Jų pa- vyzdis įkvėpė tukstančiams vy- rų dvasią revoliucijos, kovos ir pasišventimso».

Austrijos dirbarčios merginos eina prie kliausio susipratimo. Kelias savaites atgal 1,000 visokių merginų darbininkų pristoji prie unijų. Moterų dar- bininkų organizacijos turi savo organą Viennoj tarp darbinin- kių turi nemažą įtekme. Kvikš- čionių Socialistų (tai yra, ka- talikių) unija. Bet ir šitos un- jos moteris darbininkės tampa drąsesnėmis kovotojomis už br- vj. Yra apsišiekimai, par- danti, kad jos mažu-pamažu pasiliuosuoja iš globos kunigų, liepiančių joms ištikimai tar- naut samdininkams ir melstis.

Peterburge mirė ponis Kai- sasarova, kuri paliko knygyną iš 18,000 knygų, parašytų vienų moterų.

PASIKALBĖJIMAS

Dėdės su Povylu.

— Naujiena, Povyl, netikėta naujiena.

— Kokia gi?

— Olszewskio encyklopedijos redaktorai straikuoja.

— Taip, dėde; ištikrųjų nau- jiena, nors nieko labai įdomaus aš tame ir nematau.

— Kaip tai tu nematai? Kad darbininkai straikuoja, tai pa- prastas daiktas, o čia juk ponai.

— Kljsti, dėde, taip many- damas. Olszewskio encyklope- dijios redaktorai, kaip ir laik- raščių samdomi redaktorai, yra darbininkai, tokie jau, kaip ir kiti, tik jų darbo rūšis kitokia. Kiti darbininkai už algą dirba spatais, kujais, kirviais ir t. p., o redaktorai daugiau smegeni- mis ir plunksnų.

— Ale juk... ale juk... — Kas ale juk? — Dvyai, Povyl; niekados da- to nebuvo. Redaktorai dau- giausia straikus lauzė. Apgina darbdavius, pasmerkia darbi- ninkus, paduoda neteisingas zi- nias apie darbininkus. Dabar jau patįs pradės straikuoti.

— Dėdės patėmijimas geras. Samdyti laikraščių redaktorai daugiau sulaužė kitų darbinin- kų straikų, negu visos skebų agenturos, negu visi neteisingi teisėjai su policija ir kariume- ne. Kalbėdamas apie redkto- rius, aš daugiausiai turiu min- tyje laikraščių redaktorius. En- cyklopedijų ir kitokių knygų redaktorai mažai teturi progos prasikalsti prieš darbininkus.

— Kodėl redaktorai lauzo straikus? Kodėl jie yra darbi- ninkų gerovės priešai?

— Dėde, jie iš prigimimo nė- ra darbininkų priešais. Jie yra tik savo darbdavių vergais. Darbdaviai liepia jiems šmeižt straikerius. Jie ir šmeizia. Pe- nauodoja visus savo gabumus, kad labiau apšmeižti. Kas ge- riau laizo laikraščio savininko rankas, kas geriau daro jam biznį, šmeiziant darbininkus, tas labiausia savininkui ir pa- tiuoka. Kaip laikraštis šmeizia straikerius, tai tų straikerių po- nai kapitalistai paremia laikraš- tį. Jeigu redaktorius neklau- sytų savo pono, tai pats tuojaus atsidurtų bedarbių armioj.

— Kaip aš, Povyl, suprantu, tai tokie redaktorai skebauja. Paprastas skebas dėl pragyveni- mo užima vietą straikuojančio darbininko, o anoks redaktorius dėl savo pragyvenimo taipgi

atima duoną straikeriui.

— Gana teisingai, dėde, pa- darei palyginimą.

— Taigi tu sakai, kad red- toriai — darbininkai. Kad tai- tai kodėl jie nesuorganizavo- j unijas?

— Ačiu dėdei už klausimą. Dėdė šiandien ypatingai pro- fegas. Matau negėrei degtinė.

— Ol rait, Povyl. Da aš ir pasakysiu. Jeigu redaktorai turėtų uniją, tai jie ir patįs skebiautų ant darbininkų — dainas, jie nekludytų darbi- ninkus straikus laimėti.

— Suvis, teisingai. Nes ma- matome, kad unijos darbinin- kai eitų skebaut į kitos unijų sustraikavusių darbininkų

Mūsų

Kiekviena... paprast... imo priežas... iš dviej... šventi nul... prasikaltimo... pratimą, ir... pasikal... vada emė ir... andoančie... vo žilos se... na-vergų... dalas—būdž... kapitalist... ūšios ir ku... positurintieji... ges, buržuja... kada-nors... ty kliaus at... makė, jog jie... laudies, taij... virtina, buk... zodi. Išēm... buržujais, k... yra mūsų ve... kija-nors mūs... liniko, abeln... tals nacijoni... klausyti ar i... veltgi, kaip... sur lygiai t... listai esą ša... risomenės r... ūveria partij... antą į «burž... met, sulyg m... djonalistų nu... mu visal nės... ai žmonės, lie... kurių jokiu... buti. Taip... listai visai... ro pirmutini... tviškoje v... perskyrė S... ir nekatalikš... krikščioniš... lenok, nes... nos faktus, ... esidrovi sav... škais ir pe... als visų lieti... «eluc» kas... šalėptų savō... negali užsl... ia kokiamė... me susirinkin... ai su lietuvi... tų interesais... tik užsibaigę... kur noroms-r... onalistų pai... kė. Pirmučiaus... šreiskė prie i... titucijos išn... SLA. kuopos... ratas ant pat... eljonalistai (... vatkauskas). Kad jokių pa... reikia ir kad... lietuviais. E... Jo, kuomet se... tal pareikalav... riskaltyti pr... nei prieš k... sulyg jų nuor... suoti seime r... nes organizac... tai užvirtin... pripažista au... tų aprėškė... Mikolainis i... šlap pasakė... same lietuvis... dabo ir jokių... ir konstitucij... kurius rand... rime priimti... ekirstymosi... kių partiviš... Tokį p. p. d... užgyrė daug... nų plojimu. Kas, je visai... čia yra partij... laikosi nuom... dūrimas buv... nacionalistai... kalp per an... Standard Un... eljalistus, bu... lmti Sv. V... vietoje užkal... didžiama nut... gystė ir palie... rašyti prote

Mūsų "bepartiviškėji".

Kiekvienas žino, kad kaltinimas paprastai užsigauna. Užsigyrimo priežastis paprastai esti vieša ir dvejų: ar tai jis nori išvengti nubaudo arba linkui prasikaltimo turi visai kitoki suvartima, ir nestojaučia, jog papilnes prasikaltimą. Tokia pozicija visada emė ir kliaosas, darbo liaudis naudojancios, nežiurint, ar tal buvo žilos senovės Romos patrioios—vergų savininkas, ar tai feodals—baudžiauninkų viešpats, ar tai kapitalistas—ponas darbininkų dūšios ir kuno, arba kad ir mūsų pasiturintieji lietuviškieje vertelgos, buržujai, tikinti, buk ir jie kada—nors pastos "bankieriais". Tų kliaūs atstovai visada ir visur sakė, jog jie neskiria darba ir dandies, taipgi tvirtino ir dabar tvirtina, buk visų reikalai esą "viešodi". Išėmimo nėra nei su mūsų buržujais, kurių didelė didžiama yra mūsų vertelgos. Užtenka kokią—nors mūsų buržujo arba jo šalininko, abelnal vadinamų lietuviškal nacionalistais prakalbė iškiliasyti ar i kokių jų organą pažvelgti, kaip pamatysime, kad jie visur lygiai tvirtina, kad tai socialistai esą šaknis visų lietuviškos visuomenės riaušiu, ir kad tie raudonieji esą nenoromomis, kurie veria partijas ir dalina lietuvijų tautą i "buržujus ir driskius", kuomet, sulgy mūsų buržujų, arba nacionalistų nuomone, tokių skirtumų visal nėra, nes esą tik tai "viešos žmonės, lietuviai žmonės, tarpe kurių jokių partiviškumų negali būti. Taip kalbant mūsų nacionalistai visai pamiršta, kad jie buvo pirmutinai riaušiu kėlėjai lietuviškoje visuomenėje, kuomet perskyrė S. L. A. i katalikišką ir nekatalikišką (kunigai sako—krikščionišką ir pagonišką). Lenok, neatsižvelgiant i visus tos faktus, mūsų nacionalistai nesidrovi save vadintis "bepartiviškais" ir persistatytį save "atstovais visų lietuvų tautos reikalų". Žiniu, kas "k mus nacionalistai pasieptų savo partiviškumą, visgi negali užslėpti, kuomet susiduria kokiame—nors dideliame viešame susirinkime jų reikalai—interesai su lietuvų ir abelnal darbininkų interesais. Taip buvo ir ką tik užsibaigusiam SLA. seime, kur noroms—nenoroms mūsų nacionalistų partiviškumas apsirėišė.

Pirmučiausiai partiviškumas apsirėišė prie iėnėimo iš SLA. konstitucijos išmesti nurodymą, kad SLA. kuopos turi rengti referatus ant patrijotiškų temų. Nacionalistai (tarpe jų ir p. F. Zvatkaskas) kaip vienas sušuko, kad jokių partiviškumų SLA. nereikia ir kad visi turi būti gerals lietuviais. Kitas susidurimas išėjo, kuomet seime nekuriė socialistas pareikalavo, kad jų balsų nepersikaltyti prie balsavusių nei už nei prieš konstituciją, kadangi baluoti seime nei vienai nei kitai, nes organizacijos referendumas jau tai užtvirtino, o pastaramjam jie pripažįsta angščiausia galė. Kaip tą apsirėišė socialistai, tai p. P. Mikolainis atsistojęs tarp kitko taip pasakė: "Broliai! mes visi esame lietuviai, dirbame dėl SLA. labo ir jokių skirstymųsi nereikia, ir konstitucijos projekto punktus, kuriuos randame atsakančiais, turime priimti vienbalsiai, be jokio skirstymosi i partijas. SLA. jokių partiviškumų negali būti. Toki p. P. Mikolainio tvirtinimą užgyrė daugelis nacionalistų delnuo plojimo. Suprantamas dalykas, jie visai tą pamiršta, kad jau čia yra partiviškumas, kuomet jie laikosi nuomonės, kad tai jų pozicija yra geriausia. Trečias susidurimas buvo tame, kad buržujai nacionalistai paleido bjaurią pasakalę per anglišką laikraštį "The Standard Union" apie lietuvius socialistus, buk šie seime norėję numinti Suv. Valstijų vėliava ir jos vietoje užkabinti raudoną. Seimo didžiama nutarė atsaukti tą melagystę ir paliepė Presos K—jal parašyti protestą ir paduoti tam

laikraščiu, bet iki šiai dienai dadas protestas nepasirodė, o apie sužinojimą, kas padavė tą begėdišką žinią, Presos K—ja visai "pamiršo", kaip tik pasikalbėjo tame dalyke su Brooklyno nacionalistu p. A. Kundrota, kuris turi artimus ryšius su "The Standard Union" vėlu korespondentu, kuriam Kundrota suteikia visas žinias iš vietinių lietuvų gyvenimo. Ketvirtas atsitikimas—tai "šventakuprių" laikrai ir dovanos. Matomai, "šventakupriai" nėra niekas daugiau, kaip tik tie patys mūsų buržujai nacionalistai, kurie, negalėdami niekaip užkenti socialistams viešai, tai nors prisidengė "šventakuprybės" priedanga užpildinėja ant socialistų. Kad taip yra, tai aišku iš to, kad visi jų prisūstų laiškai buvo su užsipildinėjimais ant socialistų abelnal arba ant nekurių ypatų, daugiaus pagarsėjusių lietuviškoje visuomenėje ir nepatinkamų "tautos šulams". Galop ir pajukos dovaną prisūstė J. G. Gegužiu. Kiekvieną sykį, kaip tik buvo skaitomi šventakuprių laiškai, išpeikiantį socialistus, mūsų nacionalistai galsiai plojo delnais. Ypatingai gi delnų plojimo nesigailėjo, kuomet tapo prisūsta ta pajukos dovana. Jeigu jau nacionalistai nori but bepartiviškais, tai turėtų jausti bendrą pasipiktinimą, kuomet kas ižėidžia dalį susirinkusių. Penktas partiviškumo darodymas kilo Dillingham—Root billio klausime. Čion nacionalistų klausinis susipratimas užvis aiškiau apsirėišė, bet apie tai žemiau "pakalbėsime".

Kaip jau anksčiau sakiau, kaltininkas užsigauna savo kaltės tankiai vien dēlei to, kad jis nesijauchia kaltu; tas pats yra ir su mūsų nacionalistų didžiama, kuri da nemato tos ekonominės bedugnės, kuri skiria juos nuo darbininko. Ir ta jų dalis sąžiningai tiki, kad jų ir lietuvų darbininkų ekonomiškieje reikalai yra vienodi. Tokis tikėjimas, nors ir sąžiningas, vienok klaidingas ir tas aišku kiekvienam, kuris pažįsta nors elementariškuosius politiškosios ekonomijos principus. Bet kad jų reikalai yra skirtingi nuo darbininkų, tai tą jie, nesijausdami patįs, savo kalba ir veikimu išduoda ir aiškiai paciečia, kad jų interesai yra kitokie, negu darbininkų. Tokių savo kliaos reikalų apsirėišimo pavyzdžių galima būtų daug priversti, bet aš tuom tarpu priverstu tik porą. Priverstu iš seimo atsitikimū, todėl kad tokiose atsitikimūse, kur susiduria akis i akį priešingų kliaūs nariai, diskutuojant by koki maždaug visuomenę apėinantį klausimą, apsirėiščia kliaūs reikalai.

Kaip jau žinoma, seimo didžiama atmetė iėnėimą, kad užginti Susivienijimo vardą ir ženklą naudoti, kaip apgarsinimo popierėlę ant degtinės bonkų ir ant cigary. Kodėl taip pasielgė gerbiamo SLA. seimo delegatų didžiama? Ugi todėl, kad tarpe jų daug buvo biznierių, kurie, prisilaikydami principo teisingos patarės: "Varna varnai nekerta i akį", nenorėjo užkenti kitiems tokiems jau biznieriams, kurie taip—pat įstatymišku būdu sau gyvenimą daro", t. y. įstatymišku būdu sau turtus plėšia. Pagalios, be abejo, ir nevenlas iš seime buvusių biznierių irgi pamastė, na, ir kodėl nepanaudoti SLA. vardo ir ženkle dėl biznio, juk tai grynai tautiškas dalykas, nes Susivienijimas pats yra lietuviškas, jo ženklas—ženklas Lietuvos ir juk degtinė ir cigari paspardavinėjama tikriems lietuviams. Kiti nariai da gerėjosi iš tokio S—mo vardo ir ženkle naudojimo, tuomi, kad "tai bent išgarsina SLA."

Kitas dalykas, kur mūsų nacionalistai pasakė, jog nieko bendro neturi su darbininkais, buvo tai protesto klausimas prieš Dillingham—Root billiū. Vienas iš mūsų nacionalistų vadų, p. Bradchulis aiškiai pasakė, kad mes neturime skriausti Lietuvos buržuazijos, kuri turi brangiai apmokėti darbininkams už darbą, kuomet jų skaičius sumažėjo. Priegtant kalbėtosi, Mažiau tikėtis ant vadovų, o daugiau ant savęs.

žnaizijos reikalų apgynimą tuomi, kad pasakė, jog ir lietuviams darbininkams išeis ant labo toks Dillingham ir Root billiaus priėmimas, nes tie, kurie norės atvažiuoti i Ameriką, išsimokins rašyt. Bet pasakyti ką—nors išsėlsinimui savęs niekas nelėšuoja ir pagalios pats Bradchulis gerai žino, kad Lietuvoje labai sunku išsimokinti skaityti ir rašyti, todėl kad begaliai ilgos valandos reikia dirbti. O jau apie tai, kad jis pripažino, jog negalima daleisti Suv. Valstijose rengti konspiracijų išgirovimui kitų šalių despotijū, nėra daug ko kalbėti, nes kiekvienam aišku, ant kiek mūsų buržuazija yra "patrijotiška", bet tik paminėsiu, kad kalbėtosi šime klausime atsistoję ant grynai tarptautiškosios buržuazijos papėdės ir apsirėišė, jog tai yra prasizengimas daleisti rengti konspiraciją šioje šioje, kad tarp lietuvų darbininkų atsfrastų unija! Lietuvos šioj parodoj dalyvavo, maršavo gatve gražus pulkvis, apie 50 ar daugiau (Demonstracijoj išviso dalyvavo apie 70 lietuvų). Reiškia, kad Pittsburgo lietuviai nėra taip kvaili, taip tamsūs, kaip gali kam išrodyti, jeigu iš jų galėjo atsirasti 50 tokių, ką čia išvien su visais darbininkais, nežiurint kokios tautos, kokio tikėjimo jie yra. Jeigu ši paroda tik taip praėitų, kaip koks pasimagninimas, tai menka būtų nauda. Ji turi sutvirtinti darbininkų vienybę. Toks svarbiausias josios tikslas. Už tą vienybę tik tai kalėjime Ektor ir kit. Ir su vienybe tik galime išgelbėti juos ir save iš sunkaus gyvenimo ir padaryti ji geriau, gražesniu, šviesesniu. Dirbkim praktiškai, kad viskas atėstų didelę, didžiausią naudą visiems.

Pittsburge tiek yra lietuvų darbininkų, o nėra jų unijos. Tokioj "Palpmlė" (trilubų dirbtuvė—National Tube Works) dirba daugiausia lietuvų, sulyginant su šiuo šiuo, čia ten negalima susirėiinti. Neįtikėtai dirbti po 12 valandų per dieną už mažą užmokestį. Unija visupirmu padaryta, kad reiktų dirbti 10 valandų ar da mažiau, kad mokestis būtų didesnė, kad apsaugojimas sveikatos ir bosų apsiėjimas būtų geresnis.

Nesaku, kad vien lietuviai tvirtų uniją. Tas negalima. Prie unijos turi priklausyti visi darbininkai, kurie tik dirba toj pačioj dirbtuvėj, arba kitose dirbtuvėse, ką dirba tos pačios pramonės darbus. Bet lietuviai galėtų pradėti vienyti. Beveik visi gali kalbėti lenkiškai, rusiškai, daugelis ir slovakiskai. Tai kalbėkitės su kitų tautų darbininkais, kaip praktiškai i kurus uniją; teiraukitės, kaip pas juos yra vedama unijos reikalai. Nereikia skubintis, reikia pirma išstudijuoti, patirti, kaip kas daroma kitur; reikia pasityti vienyti, neskubinant paimti unijos mokestis ir tada vėl nutilti ir užmiršti savo reikalus. Kas tą supranta, kam arti guli tas prie širdies, tegal pasiryža nuo šios dienos rupintis, kad po kokią pusel metų čia būtų unija. Kas nori tą daryti, kas yra pasiryžęs tuomi rupintis, kas nori, kad tarp lietuvų būtų unija drauge su kitų tautų darbininkais—tegal pakelia ranką!... Visi! Draugai, jūs visi pakeltėte rankas prie tarptautiškos darbininkų vienybės; jūs ištiesėte rankas i viso pasaulio darbininkus. Kaip šita gaiviantai atmosfera turi harmoniją—santaiką, taip juo pakeltos jūsų rankos reiščia vienybės ryšį su visais darbininkais. Pakeltėte ranką, kad jūs patįs norite pakilti iš tokio gyvenimo, kuris puldo žmogaus kuną ir dvasią; jūs norite pakilti prie šviesos ir laimės... Jūs norite sutvert uniją!

Kalbant apie unijos sutvėrimą, man gali ne vienlas atšauti, kad jau buvo bandyta sutvert, bet niekas iš to neišėjo; sudėta buvo pinigai—pirmoji mokesčiai—ir tie nežinia kur dingo. I tai aš galia atsakyti tiek, kad pradžia visados

Dirbkim praktiškai.

(Santrauka prakalbos, sakytos West Parke, Pittsburge, laike demonstracijoj—protesto už Ektor ir Giovanni, birželio 8 d. 1912 m.)

Draugai Lietuvos!—Šiandien, ši vakarą mes turime didelę šventę. Dėlio ji didelė, kad čionai i vairių tautų darbininkai čia išvien, išreikšdami protestą—pasipriešinimą prieš savo vienybės naikintojus. Nekalbėsiu čionai daug apie tuos darbininkų vadovus, Ektorą ir Giovanni, kurinodu stovi ant kelio, kurs veda prie kartuvų—apie tai jau kiek kalbėto pirmasis kalbėtojas. Aš noriu nurodyti tai, kad šitas vakaras neliktų tik atminimu, kurs nieko neduoda, kad šita paroda—protestas padarytų tarp mūsų ilgą protestą, kurs nelįnytų po diena, po kitai, po metų. Kalbėsiu apie tai, kad tarp lietuvų darbininkų atsfrastų unija! Lietuvos šioj parodoj dalyvavo, maršavo gatve gražus pulkvis, apie 50 ar daugiau (Demonstracijoj išviso dalyvavo apie 70 lietuvų). Reiškia, kad Pittsburgo lietuviai nėra taip kvaili, taip tamsūs, kaip gali kam išrodyti, jeigu iš jų galėjo atsirasti 50 tokių, ką čia išvien su visais darbininkais, nežiurint kokios tautos, kokio tikėjimo jie yra. Jeigu ši paroda tik taip praėitų, kaip koks pasimagninimas, tai menka būtų nauda. Ji turi sutvirtinti darbininkų vienybę. Toks svarbiausias josios tikslas. Už tą vienybę tik tai kalėjime Ektor ir kit. Ir su vienybe tik galime išgelbėti juos ir save iš sunkaus gyvenimo ir padaryti ji geriau, gražesniu, šviesesniu. Dirbkim praktiškai, kad viskas atėstų didelę, didžiausią naudą visiems.

Pittsburge tiek yra lietuvų darbininkų, o nėra jų unijos. Tokioj "Palpmlė" (trilubų dirbtuvė—National Tube Works) dirba daugiausia lietuvų, sulyginant su šiuo šiuo, čia ten negalima susirėiinti. Neįtikėtai dirbti po 12 valandų per dieną už mažą užmokestį. Unija visupirmu padaryta, kad reiktų dirbti 10 valandų ar da mažiau, kad mokestis būtų didesnė, kad apsaugojimas sveikatos ir bosų apsiėjimas būtų geresnis.

Nesaku, kad vien lietuviai tvirtų uniją. Tas negalima. Prie unijos turi priklausyti visi darbininkai, kurie tik dirba toj pačioj dirbtuvėj, arba kitose dirbtuvėse, ką dirba tos pačios pramonės darbus. Bet lietuviai galėtų pradėti vienyti. Beveik visi gali kalbėti lenkiškai, rusiškai, daugelis ir slovakiskai. Tai kalbėkitės su kitų tautų darbininkais, kaip praktiškai i kurus uniją; teiraukitės, kaip pas juos yra vedama unijos reikalai. Nereikia skubintis, reikia pirma išstudijuoti, patirti, kaip kas daroma kitur; reikia pasityti vienyti, neskubinant paimti unijos mokestis ir tada vėl nutilti ir užmiršti savo reikalus. Kas tą supranta, kam arti guli tas prie širdies, tegal pasiryža nuo šios dienos rupintis, kad po kokią pusel metų čia būtų unija. Kas nori tą daryti, kas yra pasiryžęs tuomi rupintis, kas nori, kad tarp lietuvų būtų unija drauge su kitų tautų darbininkais—tegal pakelia ranką!... Visi! Draugai, jūs visi pakeltėte rankas prie tarptautiškos darbininkų vienybės; jūs ištiesėte rankas i viso pasaulio darbininkus. Kaip šita gaiviantai atmosfera turi harmoniją—santaiką, taip juo pakeltos jūsų rankos reiščia vienybės ryšį su visais darbininkais. Pakeltėte ranką, kad jūs patįs norite pakilti iš tokio gyvenimo, kuris puldo žmogaus kuną ir dvasią; jūs norite pakilti prie šviesos ir laimės... Jūs norite sutvert uniją!

Kalbant apie unijos sutvėrimą, man gali ne vienlas atšauti, kad jau buvo bandyta sutvert, bet niekas iš to neišėjo; sudėta buvo pinigai—pirmoji mokesčiai—ir tie nežinia kur dingo. I tai aš galia atsakyti tiek, kad pradžia visados

sunki ir beveik niekad ji nepasileka; tik iš antro—trečio sykiu, jeigu yra tikri norai ir priežastis, arba reikalas—tai pasiseka tvirtai susivienyt. Antra, turli pasakyti, kad bandymas, kurį aš žinau, buvo nepraktiškas; buvo vienijama ir boseliai lietuviai sykiu su darbininkais. Tai negalimas dalktas. Bosai ar boseliai negali but darbininkų unioj. Visada jie griaus uniją, turės griaut. Jų negalima priimt. Nors jie ir būtų jysų draugai, nors jie būtų socialistai, priglėtumėt prie vienos socialistikų kuopos,—jys negalit jų priimt i uniją, jeigu norit, kad ji gyvuotų ir būtų teisinga, gera darbininkams. Jel toki boseliai patįs nori prisidėt prie besitveriančios unijos, tai jie gal turi tiksli pakrikdyt ją, arba patįs nežino, ką darą. Jei jie teisingai dirbs unijos labui, tai nelgali bus boseliais: juos pirmiaus, negu darbininkus, pradės persekiot didieji bosai, fabrikos savininkai. Neteks nei bosystės, nei darbo negaus toje dirbtuvėje. O kaip dabar trustai yra gana tvirti, tai toks neištikimas boselis negautų darbo nei kitoj dirbtuvėj. Tokius skaudžiai baudžia kapitalistai. Ir įsitėmykit, draugai, kad jeigu prie besitveriančios unijos prisideda koks boselis ir nenustoja bosystės, tai žinokit, kad jis dirbtuvės savininkų pasintinys, kad jis jysų nelaimė, jysų vienybės ardytojas!

Taip—pat i uniją negalima priimti nei biznierių, net nei unijos tvėrėjų, jeigu jie nėra jysų draugais—darbininkais, jei nedirba toj pačioj pramonėj, kur jys dirbat, bet turi savo koki užsiėmimą, profesiją. Negalite priimt i narius nei manęs! Dėlio, kad aš nėsu tokiu darbininku, kaip jys, kurie dirbate tokioj geležies dirbtuvėj, kur jau labai reikalinga jums unija; aš esu spauštuvninkas, redaktorius. Toki organizatoriai, aiškintojai darbininkų reikalų yra reikalingi darbininkams; jie gal daug pagalbėti, bet tie, mano nuomone, neturėtų but darbininkų vadovais, unijų viršininkais. Darbininkų unija turi but pačių darbininkų rankose; jos reikalus turi vesti visi jos nariai, o nariais turi but darbininkai.

Kokia unija reikalinga darbininkams? Amerikoj jau yra viena gera darbininkų draugija—tai Industrial Workers of the World—Pasaulio Pramonės Darbininkų Sąjunga. Jos organizatorių tarpe yra ir Ektor. Jos nekenčia kapitalistai, nes ji su jais nedaro "brolišku" ryšiu, nedaro su jais kontraktų, nereikalauja, kad "pripažintų uniją" ir patįs kapitalistai rinkytų unijai mokestis iš jos narių darbininkų, kaip tai reikalauja visos senosios unijos, priklausancios prie American Federation of Labor. Koks gi bjaurus, koks velniškas pasityčiojimas iš darbininkų, koki neteisingi tie jų vadovai, kurie reikalauja vien tokio pripažinimo unijos! Štai darbininkų unija susitvėrė, kad galėtų straikuot ir straikuot mokeskis renka pats kapitalistas, prieš kuri jys straikuot! Tai vadinasi paprastoj kalboj: "unijos mokeskis atitraukia "ant ofiso". Aišku, kad kapitalistui turi but didesnė nauda iš tokios unijos, negu pačiai unijai. Rodos, jis pats savo gerklei peilį galanda. Bet unijos jo neprivėčia prie to. Jis džiaugiasi iš tokios unijos, bile tik jos vietoj neatsiranda kita, kuri yra geresnė darbininkams, negu jam. Senųjų unijų vadovai draugauja su kapitalistais, drauge puotels kelia; jie šitėms tarnauja, nes mato tame gerą savo biznį. Darbininkams unijistams nėra apšvietos; nereikia jos, nes yra priversti buti neva nariais unijos: jų mokeskis bosas atitraukia "ant ofiso", išmokėdamas jiems uždarius. O tuo tarpu darbininkų laimė yra tik jų apsišvietime, jų šviesioj vienybėje, supratime savo reikalų ir mokieme vesti tuos reikalus, be kokių ypatingų garbinamų vadovų!

Tai, draugai darbininkai, rupinkitės, kad čia, Pittsburge, bent

tose dirbtuvėse, kur daug dirba lietuvų ir kitų atelvių, būtų unija, kad ji neužilgo pradėtų organizuotis. Ir kaip tai būtų gražu, kad pradžia to darbo išeitų iš lietuvų!

J. Baltrušaitis.

Ar turime lygybę.

Jungtinių Valstijų Amerikos Neprigulmybės Deklaracijoje (Apskelbime) randame sekančius žodžius: "Visi žmonės gema lygūs ir visi turi tikras neuzginčijamas teises gyventi, teises laisvais buti ir teises įeškoti sau laimės".

Tais žodžiais, arba pirmutiniais šios šalies įstatymais pasiremdami, mums sako, jog valdžios uždavinių pagrindą yra tie įstatymai—konstitucija, kuria pasiremdama valdžia pildantį žmonių, t. y. konstitucijos reikalavimus. Pasižiūrėkime, kiek teisybės yra tame pasakyme.

"Visi žmonės gema lygūs". Graži tai nuomonė ir, be abejo, teisinga. Bet ar visi žmonės lygiai gyvena? Ar visi lygiai ir miršta?

Tos pačios laisvosios šalies piliečių vieno kudikis gema tamsioj, pilnoj įvairių ligų priežasčių ir skurdo grintelėj, kito gi gema puikiuose rumuose ir, švydęs pasaulio šviesą, susitinka su buriais gydytojų, auklių, prižiūrėtojų, nešiočių ir randa visus visutinkamiausius patogumus ir džiaugsmus. Kiekvienas trečias iš darbinikiškos kliaos gimusių kudikių miršta, neišturėdamas neiškendiamų silpnūčių organizmui skurdams buvio sąlygų. Dvejatas iš turėjusių sunkenybę savo pirmose gyvenimo dienose umirka ir tolimiesiam savo gyvenime tik skurdą ir visas baisias skurdo pasekmes. Paniekinti, apleisti, nekenčiami, jie auga gatvės purvuose. Augant tokiose sąlygose, jeigu jie pergali visokius grėšiančius jiems pavojus, jeigu pas juos užsilieka moraliskumo nuojautos, tai tik stebuklu reikia tą skaityti. Sadegeruoti (paversti i išgamas, nupuldyti. Red) gatvės purvuose, jie vietoje mokyklos tur eiti fabrikosna bei kasyklosna, kad pagelbėjus tėvui uždirtbi šeimynos gyvasties palaikymui sauos duonos kąsnį. Ar iš taip išauklėto žmogaus galima reikalauti kiltumo charakterio, moralybės bei supratimo savo žmogiškos vertybės? Tik, turbūt, jau ne!

Tač aus kito piliečio kudikis, užgimęs visai skirtingose sąlygose, kaip augščiau nurodėme, ir auga visai nepanašiose gyvenimo apystovose. Turčio kudikis auga smagiausiuose patogumuose, kokius tik gimdytojų meilė ir piniginis išteklius leidžia jam duoti. Apsaugotas nuo vieškių pavojų, kuniškų ir dvasiškų, pridabojamas, pamokinamas, mylimas ir guodojamas. Pas jį nuo pat kudikystės išsivysto meilė prie visko, kas gražu; nuo kudikystės išsivysto pas jį neapykanta link adriekusiųjų, purvinųjų ir nemandagiųjų, gatvės purvuose besivoliojančiųjų. Jis negali apkęsti "lygiai su juo gimusio" savo busiančio sanpiliečio. Jam nuo kudikystės atidarytos mokyklos duris iki pilno kuniško išsivystymo. Jis išvysto savo kuną ir protą, jis yra našus, išmintingas, žinantis, jis negal

save lygiu su vargšu, «moralškai supdytu», žmogum vadinti. Jis priklauso prie bažnyčios, kuri kartais ir jam pasako, kad vargšą reikia mylėti, kaip savo artimą. Jis ir padaro «gerą meilės artimo darbą», suteikdamas vargšui savo saupilicėiui skatikėlį, kad tasai apsigintų nuo badinės mirties ir savo gyvasį prastę tolesniam skurdui ir vargiui.

Pirmasis, gatvės purvuose išaugęs tankiausiai purvuose ir numiršta, jeigu jį neprarijo fabrikos dantuoti nasrai ar liepsniniai nasrai kasyklų. Jo ateitis—tai kalėjimas, kartuvės, patvorys, kur, užbaigęs savo kovą su skurdu, liekasi «meilės artimo» apaštaly nuteistu ir pasmerktu nepabaigtųjų kančių kalėjiman—pragaran.

Tuo pačiu laiku antras pilietis—gerbiamas draugijos narys, dorasis krikščionis, didis labdaris, nes yra paaukavęs didelę sumą pinigų pastatyti naujai bažnyčios, idant ta mokyklų, jog vargšams už jų vargus ant žemės bus po mirties «atmokėta», kuomet nedorėliai bus pasiūsti pragaran. Tasai pirmasis prakilnus ir doras žmogus, kad gamta pareikalauja taipgi ir iš jo, kad kraustyti nuo šios ašarų pakalnės (vargšams), apsuptas gydytojų būriu, mazinančių jam jo kentėjimus, laiminamas dieviškųjų atstovų, apraudamas giminių, užbaigia savo smagias dienas ant žemės, o bažnyčia su varpų skambais, su psalmėmis ir muzika nulydi į «nepabaigtųjų linksmųjų» pasaulį.

... rasti gyvenimo paveikslai, gyvenimo lygiai užgimusiu žmonių. Kaip tie du paveikslai skirtingi, kaip nepažinti vienas kitam!

Visi žmonės lygiai gema, bet nelygiai gyvena ir nelygiai numiršta. Gal kada ir buvo, kad visi lygiai gimė, bet tik ne šiandien. Gal kada ir buvo, kad žmonės turėjo lygią teisę gyventi ir laimės jieskoti, bet tik ne šiandien, kuomet vieniems yra duodama proga gyventi, o kitiems atimta, kuomet vieniems yra daleistina laimės jieskoti, kitiems ir svajoti apie laimę yra uždrausta!

Gal Thomas Payne, rėšdamas konstituciją, ir manė, kad valdžia, iš žmonių ir per žmones išrinkta, rupinsis pridaboti, idant konstitucijos tiesos tarnautų piliečiams lygiai visiems, bet šiandien, turbūt, nieks taip manyti negali. Jų laikuose, laikuose Suvienytų Valstijų valstybės tvėrimo, gal ir buvo norima duoti kiekvienam progą laisvai veikti, kad užtikrinus sau savistovį, nepriklausimą buvį. Didžioji šalis buvo tuomet neapgyvendinta, jos gamtiniai turtai prieinami kiekvienam, kas tik tur sveiką galvą ir rankas. Da 1860 m. Amerika turėjo tik da milijonierius, todėl ir, tveriant valstybės konstituciją, galima buvo sakyti, kad visi žmonės lygiai su tomis pačiomis teisėmis ir su tuo pačiu turtu, arba, kitaip sakant, tuo turtu lygiai naudoties leidžiančiomis teisėmis gema. Bet prezidentas Lincolnas tuo pačiu laiku jau matė, kad tarp vienos šalies piliečių yra baisi nelygybė, kad vieni daro neatlyginamą skriaudą kitiems, kad vieni

dirba ir skurde puva, kiti nieko neveikia ir briljantais žibsoja. Todėl jis, priimdamas pavestą jam valdymo vairą į savo rankas, apreiškė viešpatuojančiai klasiškai visai ką kitą, negu Jeffersonas ir Payne tikėjosi. Abraham Lincoln pasakė: «Apsvarstę, jog visi naudingi produktai yra padirbti darbininkų kliašos, iš to išeina visai teisiai, jog tie visi produktai priklauso tiems, kurie juos pagaminė».

«Tačiaus sąlygos taip susidėjo, kad vieni priversti dirbti, kuomet kiti nieko nedirbdami naudojasi didesne darbo vaisių dailim. Tas yra neteisinga ir taip neprivalo tolesniai buti!

«Užtikrinimas kiekvienam darbininkui pilno jo darbo vaisiaus—tai yra priedermė kiekvienos teisingos valdybos!»

(T. b.) J. B. Smelstorius.

Trupiniai iš Suvienytų Valstijų istorijos.

III. Prieš-vergijinis judėjimas ir iškilimas republikonų partijos.

Prieš-vergijinis judėjimas politikoje.

Keistas dalykas, kad nežiurint ant kiek vergijos priešreikalavimai buvo teisingi, nei viena iš tų laikų didžiųjų politiškių partijų oficališkai nepalaikė prieš vergijinio judėjimo. Prieš-vergijinis judėjimas susiorganizavo, kaip žinome, 1833 m. Nuo to laiko agitacija tapo pradėta vesti ant plačios papėdės. Tomet S. V. prezidentu buvo A. Jackson, demokratų partijos atstovas. 1836 m., kuomet artinosi kiti prezidento rinkimai, prieš-vergijinis judėjimas buvo jau gana platus, bet iš esančiųjų didžiųjų partijų nei viena į tai neatkreipė atidos. Demokratų partija buvo didžiausia vergijos apgyneja ir Pietinėse valstijose buvo jos tvirtovės. Antra gi partija, 1836 m. pasivadinusį vigų (Whig) partija, irgi nieko nenorėjo sakyti prieš vergiją; tai buvo partija, kuri blaškėsi į visas puses. Demokratų partija atstovavo pietinių plantatorių kliašą, o vigų partija—šiaurinių vertelgų ir fabrikantų kliašą. Tokiu būdu 1836 m. prieš-vergijinis klausimas nei-maž nesimaišė politikoje. Tais metais prezidentu tapo išrinktas M. Van Buren, demokratas ir A. Jacksono politiškas mokinys.

Vergijos priešai pamatė, kad senosios partijos nekiek nenori atkreipti atidos į jų reikalavimus, ir 1838 m. jie patys pradėjo mąstyti apie pastatymą savo kandidato į prezidentus, ir 1840 m. sušaukė savo konvenciją ir kandidatu į prezidentus nominavo J. G. Birney. Toji nauja partija buvo baili ir savo platformoje nieko nesuminėjo apie vergijos galutiną panaikinimą, bet tik kalbėjo apie visų žmonių gamtišką lygybę prieš dievą. Ji net savo tikro vardo neturėjo ir tik 1844 m. pasivadino Laisvės partija. Senosios partijos irgi nieko neminėjo apie vergiją nei apie kitus gyvus klausimus šiuose rinkimuose, bet tik nominavo savo kandidatus. Demokratai išnaujo nominavo prezidentą M. Van Bureną, vigai savo pirmesnį 1836 m. nominotą kandidatą W. H. Harrisoną išnaujo pastatė. Rinkimuose Van Buren gavo 1,128,702 balsus, Harrison 1,275,

017 balsų, o J. G. Birney tik 7,059 balsus. Išrinkta Harrison, kuris buvo žmonių gerbiamas, kaip drąsus kareivis, ilgus metus vakaruose kariavęs su indijonais. Vienok Harrison tik vieną mėnesį tebuvo prezidentu ir mirė; prezidentu liko J. Tyler.

1844 m. prezidento rinkimuose politiški klausimai taip susidėjo, kad visa atida buvo atkreipta linkui užrubežinės politikos, į klausimus apie Texas republikos prijungimą prie S. Valst. ir padarymą sutarties su Anglija nustatyme rubežiaus linijos tarp S. Valst. ir Canados. Demokratai nominavo J. K. Polk, o vigai—H. Clay. Vergijos priešai, kurių maž-daug išreiškėja liko naujoji Laisvės partija, nominavo savo pirmesnį kandidatą J. G. Birney, kuris šiuose rinkimuose gavo 62,300 balsų. Išrinkta demokratas J. K. Polk.

Laike J. K. Polko prezidentavimo įvyko daug atsitikimų, kurie vergijos šalininkams suteikė vis didesnę galę. Taip 1845 m. Texas tapo prijungta prie S. Valst., drauge ir vergijos teritorija padidinta. Jo laike Mex'co tapo pergalėta ir didelis žemės plotas prijungtas prie S. Valstijų. Artinantis prezidento rinkimams 1848 m., senosios partijos visomis pajiegomis stengėsi nepaliesiti vergijos klausimo. Taip va, vigai savo konvencijoje atsiskė visai priimti byle kokią platformą, bet tiktai nominavo už savo kandidatą generolą Z. Taylor, kuris atsizymėjo savo veiklumu karėse su Mex'co. Demokratai savo konvencijoje išsiūlybo ilgą platformą, bet nieko nesakė apie vergiją, ir nominavo L. Cass už kandidatą. Tokiu senųjų partijų nutylėjimu vergijos klausime, kuris buvo dienos klausimu, labai pasipiktino nekurie radikaliskieji vigai ir demokratai; jie susivaižavo Buffalo, N. Y., susidėjo su buvusiu Laisvės partija ir suorganizavo naują partiją vardu Laisvos Žemės partija (Free-Soil Party). Savo platformoje ji pasakė: «Nereikia daugiau valstijų su vergija, nereikia daugiau teritorijų su vergija, ir ant mūsų vėliavų turi but rašoma: Laisva žemė, laisvė kalbos, laisvė darbo ir laisvi žmonės». Apart tų reikalavimų, jie pastatė da keilią kitų. Savo kandidatu nominavo buvusį S. V. prezidentą M. Van Buren, kuris rinkimuose gavo 291,263 balsus. (Visas tuose rinkimuose atiduotas balsų skaitlius buvo suvirė 3,800,000) Prezidentu išrinkta vigas Z. Taylor, bet išbuvęs 16 mėnesių prezidentu, mirė ir prezidentu liko vice-prezidentas M. Fillmore.

Laike Fillmore prezidentavimo vergijos klausimas liko karštesnis, negu kad pirmiaus. 1850 m. Kompromisas ir Pabėgusių Vergų Įstatymas tai jo laike atsitiko. Antagonizmas augo vis platyn ir smarkya. Bet, nežiurint to, demokratai savo konvencijoje 1852 m. nominavo F. Pierce ir savo platformoje priėmė, kad jie «laikysis 1850 metų Kompromiso» ir visomis pajiegomis priešinsis vergijos klausimo atnaujinimui. Vigai nominavo generolą W. Scott'ą ir apskelbė, kad užgiria Pabėgusių Vergų Įstatymą ir žiuri į 1850 m. Kompromisą, kaip išrišusį vergijos klausimą principex (T. b.) L. F. d' M.—R.

P. Rosseger.
Elzbutė.
Krikšto tėvo pasakojimas.

(Užbaiga)

Kuomet aš paėmiau iš jos kudiki, idant jį nuėsti pas svetimus žmones, jos akis užsimerkė, tarsi jai būtų užjęs miegas, ir ant veido matėsi gilus ramumas. Kas žinojo, kaip labai ji mylėjo savo kudikius, tas dabar žinojo irgi, kad motinos širdis yra numirusi.

Kaip prisistartino vakaras, aš paėmiau skarmaluose įvyniotą kudiki ir išėjau. Ištikrųjų buvo kitai, negu aš Elzbutei sakiau; aš nežinojau nei vienos tokios gerasirdingos moteriškės, kuri norėrą auklėti svetimą kudiki.

Tyliame ir maloniam vakare ašėjau keleliu link namų—kudikėlis buvo lengvutis, it paukštelis, bet iki namų reikėjo eiti dvi valandas ir aš maščiau, kur aš jį parsinešęs dėsiu.

Į kudiki žiurėdamas, ar jis gerai ir šiltai suvyniotas, ar jis gali linosai kvėpuoti, aš staiga pamaciau, jog prieš mane stovi žmogus ir bando užsidegti pypkę. Tai buvo turtingasai Burkas, kuris neturėjo nei vieno kudikio.

— Labą vakarą! — aš linksmai tariau. — Laimė, kad tamstą sutikau. Pažvelgk, čia yra sveikas, malonus ir dailus kudikėlis! Aš jieskau dėl jo tėvo ir motinos. Jo motina guli ant mirties patalo. Žiurėk, čia dangaus karalystė mano rankose. Imk jį pas save!

— Ha, ha! — prasijuokė kaimietis, — duok man ramybę! Man nereikia kudikio.

— Ir jis nuėjo.

— Irgi gerai, — aš sakau, — mergučelė, eisi va į mano namus.

Mažasai pradėjo niurnėti, aš jį supau ant savo rankų, niuniavau tulą dainelę irėjau, šokinėdamas tai ant vienos, tai ant kitos kojos.

Staiga išgirdau, kad man iš užpakallo kaž-kas alsuoja.

— Čia jau girdimas malonus balselis!

Taip sušuko maža, stora moteriškė, kuri pas-kui mane ritosi, it kamuolys.

— Jau valanda laiko, kaip aš bandau pavyti, — ji tėsė dusuodama, — nes man visuomet skauda širdis, kuomet aš išgirstu mažą kudiki verkiant. Kas gi jam skauda?

Tai buvo Toverienė, visam kaime žinoma, kaip labdaringa moteriškė, kuri Langavo ponams plaudavo skalbinius. Aš jai viską išpasakojau ir už penkių minučių kudikis paliko jai taip artimas ir melus, kaip ir savas. Ir aš neabejojau, kad jis pasiliks pas ją per visą savo gyvenimą.

— Kas link užmokescio, tai aš rupinsiuos, — aš prabilau.

— Viešpatie! — sušuko Toverienė, — svarbiausia yra tas, kad kudikis paliktų sveikas.

Vėliau, baigiant eiti namų link, man paliko labai nuobodu ir sunku ant širdies. Rodėsi, kad aš per visą gyvenimą esu nešiojęs tą mažą mergaitę. Ir tankiai, nei nepajausdamas, aš pakėliau rankas, tarytum norėdamas pasupti kudiki. Na, gerai, da galima tą atitaisyti. Elzbutėi yra da daugiau kudikių.

Pradžioje naktis ir praėjo diena. Ir kada vėl prisistartino naktis, Elzbutė prididino senutę ir liepė pašaukti Mykolą.

Už pusės valandos atėjo pas ją vyras, da visai mieguistomis akimis.

— Nepyk, Mykole, kad aš liepiau tave pažadinti, — tarė jį. — Aš greit mirsiu. Kelinta valanda!

Jis pakėlė mažą lempelę link aprukusio sieninio laikrodžio. Buvo jau antra valanda.

— Man rodos, kad tu biskutį gaviesnė, — atsakė vyras.

— Jei kuomet susitiksi Oną, — ji tėsė ramiai ir aiškiu balsu, — tai atiduok jai nuo manęs labą dieną ir prašyk, kad ji man atleistų. Aš jai pagaminau liudėsi, bet netyčia.

Ona seniau buvo Mykolo mylimoji, bet ji pradėjo draugauti su kitu ir todėl Mykolas ją pametė.

Kada Mykolas apsišvedė su Elzbutė, Ona labai pyko. Dabar Elzbutė ją apgailėstavo — ant mirties patalo gulėdama.

— Elzbutė! — stenėjo vyras; daugiau negalėjo nei žodžio išarti, nes mirties šmėkla slėgė jo sielą.

— Bet kudikių... mūsų kudikių, tu neapleisk! — pratarė moteris. — Iš mano drabužių liepk pasiūti jiems ploščiuokus. Tiktai naujoji skepeta priklauso senutei už jos trisus. Neverk, Mykole, nes man irgi darosi skauda. Apie mane tu nedejuok, aš su tavim buvau laiminga, mano mielasai, o dabar esu pasirengus mirti.

Dikčiai stenėdamas ir šnibzdėdamas, vyras paslėpė galvą jos lovoj. Ji pakėlė baltą ranką, uždėjo ant jo galvos ir tarė:

— Mykole, tu neprivalai vertki.

Lempus liepsnelė blaškėsi tai šen, tai ten, tarsi vėjo pučiama. Laikrodys, kaip rodėsi, vis dikčiau taksėjo. Kudikiai kampe ant šiaudų ramiai miegojo. Elzbutė nenorėjo, kad juos žadintų.

— Ar da negreit bus rytas! — ji paklausė.

Tuojuo pradėjo skambinti kaimo bažnytelės varpai, vadindami žmones ant rytmėtinės pamaldos.

Senutė poterlavo. Už valandėlės ji pridėjus ausį prie Elzbutės pasiklausė, ar ji da kvėpuoja.

— Pasimėskit už mane, — tyliu balsu prabilo Elzbutė.

Antroje dienoje ji mirė.

Vertė Barabotius.

Taip sau.
(Iš susirašinėjimų.)

Vakar taip «dirbau», kad neturėjau laiko net rašyti, o dabar jau vakaras, reikia eiti tupti. Mat, vakar rytą žuvavau — sugavau devynias žuvis. Po pietų išėjau ant farmos pasiganyti. Ir taip dirbau, kad da ir dabar rankos skauda: žemę kasiau. Šį rytą vėl buvau žuvauti, sugavau dvidešimt ir vieną iki pietų. Bučiau sugavęs ir daugiau, bet kitos pabėgo, o kitas nespėjau ištraukti. Labiausiai gaila man vienos žuvytės — jau kalb tik neištraukiau ir išsikabino nuo kabelio, — o to kia didelė! Po pietų pasiėmiau Kovą ir knygą išėjau į girią ir skalčiau. Kuomet nusibodo skaityti, tai jieskojau gėlių. Ir tau siunčiu vieną. Taigi, kaip matai, virstu jau į laukinį žmogų — gaudau nieko nekaltas žuvis, skinu nekaltas gėles. Vis, mat, «pasilinksminimui».

**

Jau aš ir galvoju, kad tu taip padarysi — apsišvi — ištikrųjų, tai labai geras dalykas. Geriausias, kas gali buti ir ką žmogus gali pasiekti, jei randa sau draugę, tikrą draugę, kuri dalinasi su juo mintimis, siekiniais; skausmais ir laimėmis. Jeigu tokios draugės nėra, tai apsišvedime negal buti laimės. Laimingas, kad pasisekė tau surasti tokią, kuri supranta tave ir kurią tu suprantai. Iš tikro, negali nieko geresnio padaryti, kaip apsigyventi. Bet su manim kitas dalykas. Bučiau gal jau vedęs, jei bučiau radęs tokią, kuri sutiktų mano nuomonėse, mano siekiuose ir mano veikimuose. Bet, kad neradau da jos, — tai man lieka tik laukti. Gal kuomet vėliau ir surasiu.

Dabar ištikro gyvenau sau, kaip «ponas». Iš smagu gyventi po miškus! Neuzia galvoje miešti bruzdėjimas, kuriame žmogus labai tankiai užmiešti žmogumi beesas. Čionai miškuose, pačeryje, visai kas kita: laisvas nuo visų vargų ir rūpesčių ir džiaugiesi, kad viena diena gražesnė už kitą. Lengva, ramu ir smagu!

**

Ketinau tau daug prirašyti, bet dabar negaliu — nėra laiko. Gal nusistebėsi, sakysi jau vėl da but! Taip, dirbu ir ką gi veiksiu nedirbęs. Še kasiau anądien daržą, bet da nepabaigiau. Pas jau saločių, ridikų, agurkų ir tt. Dabar reiki viską gerai lentomis apkalti, kad diegai negautų per daug saulės spindulių. Užtai dabar ir dirbu. Vakar po pietų ir šiandien dirbau; eisiu ir rytą. Taigi, matai, auklėjau gerus raumenis, manau, kad tas man reikalinga, todėl ir dirbu, net dulkės rauda. Aš galvoju apie laukinišką-gamtišką gyvenimą. Ketinu pasistatyti šėrą ir joje gyventi, kad vienuolis: virti, kepti ir trūstis apie namus. Gal pasiseks ir daugiau žmonių čia atsikraptę, bet man ir dabar nėra ilgu, tiek daug turiu draugų ir visi meilūs, linksmūs — malonu ir gyventi.

**

Taip, aš jau giriose. Kaip smagu ir linksma. Kaip žalumynai, gėlių kvapsniai ramina sielą, duoda minčiai lengvučius sparnus! Rodos, žmogus niekuomet nesitrauktum iš čia; nuolat mėgtum išmokti gamtos kalbą, stengtumeis suprasti paukščių čilbėjimą. O, kaip smagu, ramu ir linksma buti girioje — «žalioj», vėsoj girioj, kur aidas skamb». Niekam neesi ant kelio, o talpigai tavęs nieks neerzina. Esi sau vienu—vienas, laisvas! Aplinkui tik matai siubuojančius medžius, žalią žolę, iškaišytą visokių spalvų žydinčiomis gėlėmis, ir girdi mielą, skambų balselį laisvų paukštelių. Ir tuomet žmogus jautiesi laimingą! Tiesa, kada-nekada tokiose valandose krutiniėje tatum šnabžda kaž-koks keistas balsas, išpradėjęs girdimas, bet jis nuolat garsėja ir tas garsas atsimuša ausy: «Laimingesniu bučiau, jei tau turėčiau!» jei turėčiau draugę, kuriai galėčiau parodyti ir išpasakoti tas grožybes ir kuri suprastų tų mane, nes tikra draugė gali buti tik tai, kuri supranta ir kuri savo mintimis papildė ir pagrazina tavo mintis; kuri mokinasi nuo tavo, kuri mokina tave. Tokioji reikšmė aš suprastu tikrą draugę ar draugą. Ji turi mokyti ir mokyti — gyvenimas juk amžina mokykla. Ir abu turėti galingas ir prakilnus ryšys — meli!

Bet aplesiu vėl greitai ir girias ir lankas. Ne užilgo pasakysiu: sudie pušynams, aržuolynams beržynams. Jie daug pridavė man energijos ir drąsos. Dabar jau mane vylioja gyvenimo kovos sunki kova. Ir aš jaučiu savyje spėkų kovoti. Uželna kartais upas, kuris raginte ragina pradėti ką-nors didesnio, eiti kovon ir gyvenimo sukurti.

**

Dirbk, drauge, daugiau ir daugiau. Imk energiją nuo kitų ir duok ją kitiems. Ragink kitus prie didesnio veikimo; versk gyvenimą į rojų; gyvenimas juk toks gražus, toks malonus. Moki kimės mėš jį suprasti, mokinkimės išbūlimui, tuomet busime laimingi.

A. 2-ai.

Tik viena...

(Epigrama.)

Tik vieną mergaitę
Aš myliu karštai:
«Širdies karalaite!» —
Kartoju vis jai...
Jos mėlsvos akutės —
«Lyg šviesus žaibai!»
Tos saldžios luputės
Man tinka labai...
St. Stradaus.

sušir
reika
Cent
elgin
mųst
mąž
skait
tinga
ant r
mo v
delks
klus
perk
dami
no m
tauti
O čia

sirgė
ir sus
nus i
teri.
duole
pines
jos n
nutv
porte
viam
dievu
tot pu
pačio
oras s
kas.

Ant g
mezg
da su
Nors
jie nu
Ar gi
mės n
kia la
U
puiku
nelab
svečiu
ka.
gusių
perve
tančis
Lietu
garni
mųsų
kius
išgam

jeigu
čioms
liais
šikšn
butino
As ta
pigiau
kad p
tai iš

leidin
žinau
venu,
gal ne
žinosi
ketur
sigak
vargi

SATYRO UZPECKIS.

Gelbėkim tautą.

Mēs, tikriejie tautiečiai, savo susirinkime svarstydami tautiškų reikalus, atradom, kad nekuriu Central Brooklyno tautiečių pasi...

Geriau negu klinika.

Easton, Pa. Tuli vietiniai apsigė lietuviai, kad greičiau pagyt ir sustiprėt, pradėjo lankyti saliu...

Laikysimės.

Kur trumpa, ten ir truksta. Ant galo taip prisieina, kad ir su...

Ar tu, žmogus, gali gauti roką su tais pasitusiai socialistais? Nors visus pūruais apdrabstyk, o...

Už darbo! Aš turiu labai puikų sumanymą, tik tas atsisie nelabai pigiai, nors pigiau, negu...

Todėl, mano mieli tautiečiai, jeigu nenorim, kad mūsų būstinėms gentkartėms prisieitų, cie...

Traktatas.

Ir vėl aš rašau. Neprašau atleidimo už tokį ilgą tylėjimą, nes žinau, jog ir taip ateisite, toli g...

ypatingai vientik nuobodumo liga sirgau. Aš norėčiau, kad tik būtų šešios dienos savaitė ir kiekvieną dieną reikėtų dirbti — tai bent būtų gerai! Nemanykit, kad aš...

Keliatą savaitę atgal buvo pas mus piknikas, bet taip lijo ir šalta buvo, kad kone visi turi dabar šaltį. O aš tokį didelį šaltį pagavau, kad net dabar visų pa...

Na, ir ką jūs manot, šiaip elgdami? Ar mažai ir tai nežemi-mo mūsų tautą garsūs Chicago tautietis, apsvėsdamas su rusko. O čia ir tas pats gali atsitikti.

Easton, Pa. Tuli vietiniai apsigė lietuviai, kad greičiau pagyt ir sustiprėt, pradėjo lankyti saliu...

Dabar suprantu apie ką manyti... Taip... tai jūs... O aš tu riu jums daug ką pasakyti. Aš...

Dabartiniame laike kiekvienas iš mūsų su pilna atida tėjia visas kultūriškas įstaigas. Iš jų veikimo ir spėkų darome tankiai įvairius išvedimus arba spėjimus, kuriuos puse vis dar linksta...

Lalke šaltų žiemos nedėdienės kas savaitė rengta debatai, paskaitos, papasakojimai ant įvai...

Suaugusiems vyrams ir merginoms įkurta vakarinė mokykla, kurią lankė 100 asmenų ir moki...

Karta metiniam kuopos susirinkime 10 birželio paaikėjo, kad yra 48 sąnariai; vieši vakarai įešė pelno \$106; skaityklos užlaku...

Repeticija. Jis: Toje rolėje, kurią aš rašydama paskyriau tau, prisielsi tau tris skykius persirengti. Ji: Puiku! Padarykim tuojus repeticiją!

KOESPONDENCIJOS.

Chicago, Ill.

Redaktorių straikas. Ir vėl bankiero Olszewskio name įvyko karštas susidurimas darbo su kapitalo spēka. Encyklopedijos są...

15 birželio, subatoje po pietų, Olszewskis per laišką jiems atskirai pranešė, kad nuo ateinančio...

Dabar Chicago įspūdingas straiuk paveikslas prieš visų akis: 400 lietuvių darbininkų dalyvauja Freight House straike, 3-4 jaunikačiai — anglų dienraščių straike, 30 vyrų ir merginų rubsiuvių straike ir ant galo... du plunksnos darbininkai.

Pono Olszewskio encyklopedija, turbut, nelėšis, nes pp. Jurgelionis ir Lalis sustraiikavo. Priežastis sustraiikavimo tokia: Olszewskiu pasirodė, kad juodu per daug uždirba, nes gavo vienas \$18, o kitas \$21 į savaitę. Tai Olszewskis tokia įjiamdvim davė propoziciją: ant savaitės pasiūle po 10 arba nu žodžių. Jurgelionis — už du žodžius pusę cento, o Laliui už 4 žodžius pusę cento.

Dabartiniame laike kiekvienas iš mūsų su pilna atida tėjia visas kultūriškas įstaigas. Iš jų veikimo ir spėkų darome tankiai įvairius išvedimus arba spėjimus, kuriuos puse vis dar linksta...

pas kun. Gadelki, idant pakrikštūtytų jo vaiką. Kn. Gadelkis klausia: «Ar esi užsimokėjęs į parapiją, velykinės ar buvait? Levickas atsako, kad nemokėjo nieko ir nenori mokėti. Ir kn. Gadelkis ne krikštija kūdikio.

So. Boston, Mass. Bostono gatvekarių straiuko galo nematyt; ant kiek matosi, tal gal buti ilga ir atkakli kova, nes abi pusės yra pasiryžę kovoti iki galo; karų kompanija turi savo pusę miesto valdžią, kuri pastatė visą savo spēką (davė policiją), o straikeriai — žmonių sympatiją.

Didelių riaušių da nebuvo, bet jeigu straiikas nusitęs toliau, tal galima tikėtis visko. Straikeriai užsilaiko ramiai, išimant apikuliną keliato skiabų ir sudaužymą keltato karų, už ką suareštuota keliatas desėtkų straikerių. Vakaras dėstoma ant rėlių eksplozujanti medega, kad tuomi nubaidyt publiką nuo važinėjimo karais. Buvo parengta apie 10 mažų demonstracijų ir keliatas prakalbu. 16 birželio rengiama didelė demonstracija ir prakalbos, kur dalyvas visos Bostono darbininkų unijos. Prakalbose dalyvas ir Gompersas, kuris kalbės apie straiuką. Kapitalistiški laikraščiai palako visame kompanijos puse, o kadangi Bostone darbininkiško laikraščio angliškoj kalboj nėra nei vieno, tai straiiko visas bėgis esti tankiai aprašoma vietiniuose kapitalistiskuose laikraščiuose išvirkščiai.

Dėl straiukauzių nemokėjimo valdyti karus per pirmas dienas buvo 13 įvairių karų susimušimų ir iššokimų iš rėlių, sunkiai sužetėta 25 žmonės, o lengviau jau net keli šimtai; ir tai tokias skaitlines paduoda tie laikraščiai, kurie visame palaiko kompanijos puse.

9 birželio atsilbuvo antras 60 kuopos išvažiavimas, kur, kaip ir buvo tikėtasi, publikos prisirinko daug daugiau, negu perėta kartą; š kartą buvo ir visi pažangieji liet. biznierių. Orkestra buvo laisva. Taip pat buvo įvairūs šoujai ir dainos, iš ko vist buvo labai užganėdinti; tik plankiantame, tuli iš neatsargumo, o tuli lėl rudo skystimo perviršiaus įkriolo į vandenį ir pulkiai išsimaudė, iš ko nekuri turėjo baimės, o kiti juoko.

LSS. 116 kp. tai bus darbščiausia už visas kitas čionai esančias draugystes. Ji rengia prakalbas kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio. Kalbėtojų tankiausiai buna vietinis M.Mookus. 15 ir 16 birželio surengė extra prakalbas, kurių kalbėtojų buvo F. J. Bagočius iš Bostono.

Jis aiškiai ir nuosekliai išrodinėjo dabartinį neteisėną suredymą ir atvaizdino darbininkams naują ir laimingą gyvenimą socializmo laiknuse.

Bet jis sako: «Kad norim greičiau įvykdyt tą laimingą gyvenimą, kur nebus vargo nei ašarų, tal turim patį pirmą apsišviešit, išmokyti suprast tą gyvenimą, nes kolei Juozas bus kvailisnis už Joną, tolei Jonas Juozą išnaudos, kaip kad ir dabar turčiai išnaudoja darbininkų kliašą, mat, pastarėjie da neturi nei tiek supratimo, kad, ką pasidaro, ir sunaudotų savo gerovel, o nepavestų viską dykunams ir potam lauktų nuo jų malonės. Tai yra veltui, nes jie jos netur».

Ant galo ragino visus prisiskaitymo knygy ir laikraščių ir kvietė rašytis prie Liet. Soc. Sąjungos. Prisirašė prie 116 kp. 16 naujų draugų, ir literaturos išparduota diktokai.

Abiejų lyčių žmonių ant visų svetainės ir, rodos, visi buvo pilnai užganėdinti. Po prakalbų tarpe savęs žmonės šnekėjosi: «Bagočius tai gerai kalbėjo».

Darbai šiuo laiku eina gana smagiai; kaip girdėtis, automobilių dirbtuvės turi gana daug orderių.

Kenosha, Wis. 9 birželio A. Levickas nuėjo

pas kun. Gadelki, idant pakrikštūtytų jo vaiką. Kn. Gadelkis klausia: «Ar esi užsimokėjęs į parapiją, velykinės ar buvait? Levickas atsako, kad nemokėjo nieko ir nenori mokėti. Ir kn. Gadelkis ne krikštija kūdikio.

A. Levickas nuėjo pas lenkų kn. Benisz; ir tas tą-pat atkartoj, ką ir Gadelkis, bet vaiką pakrikštijo, tik krikštūdamas šiais žodžiais palaimino tėvą: «Tokį tėvą lai velniai griebia».

Easton, Pa. Lietuvių užmušėjas pasveiko. Užmušėjas Onos Linčintės, 12 metų ir 9 mėnesių merginos, B. Tocevičia, turintis apie 24 metus amžiaus, tapo gydytojau pripažintas ant tiek sveiku, kad galės eit į kalėjimą. 9 birželio, nedėdienį išryto tapo išimtas iš Eastono ligonbučio ir nugabentas pas skvajerą Bowers, perskaitymui apkaltinimo, o iš ten išvežtas į Belvidere, N.J., kalėjimą.

Daugelis eastoniečių džiaugiasi, kad neteko to baisaus niekšo-žmogūdžio, bet gerlaus apgalvėstant tokį jo pasielgimą. Geri katalikai džiaugiasi, kad bus pakartas. Bet socialistai aiškina, kad šimtą kart geriaus valdžia padarytu, jeigu tokius žmogūdžius pasiųstų kalėjiman ir pristatytų prie darbo, o tik nežudytų.

Tuoju po nužudymui tos merginos, mūsų krikščionis, da nesulaukė teismo, rėkė, «nužudyt galvą į galvą» Socialistai kalba priešingai, nors anas, budamas ant laisvės, nevieną socialistą įžeidė ir nekarta dergė socialistus.

Krikščionis, kurie nori tam piktadariui mirties, tegul atmena prisakymą, «neužmušk».

Waterbury, Conn. 16 birželio atsilbuvo 34 kuopos LSS. bertaininis susirinkimas, kuriame tarp kitų dalykų pakelta klausimas apie korespondenciją iš Waterburio; tikslusią Vien. Liet. užvardytą «Keltunų misijos» po kuria pasirašo Vileikų Juozas. Korespondencijoj be pamato bjauriausiai apšmežiama kalbėtojas drg. L. Pruselka ir 34 kp. LSS.

Po trumpam apkalbėjimui nutarta neatreipti atidos į panašias korespondencijas, viena, todėl, kad arti dviejų šimtų žmonių minėta vakarą buvo prisirinkę ir visi yra liudininkais, kad nieko panašaus nebuvo kalbėta, kaip minėto korespondencijoj prasimanyta, o antra, jau nuo seniai žinoma, kad Vien. Liet. tik tam ir išleidiama, kad šmeičti socialistus ir stabdyti pirmynėigą.

Great Neck, N.Y. 29 gegužės lošta «Gyviejie Nabašnikai», parengta LSS. 168 k. Aktoriai atliko savo uždutis kuogeriausiai. Deklamuota eilės ir ant galo buvo šokiai.

Per šokius užgeso ant 15 minutų elektra, ir katalikai pakėlė trukšmą — švilpė, kojom trypė etc., iki elektra nepritalsyta. Publikos atsilankė vala mažai iš priežasties lietas, todėl vakaras ir pelno neatnešė.

AUKOS. Eluro-Giovannitti bylai. Detroit, Mich. B. Zenas, J. Gudman, A. Gerulis, P. Nauseda, J. Džuba, A. Mătijošaitis, F. Gražys, J. Ramonaitis po 50c.; A. Laima 1.00; N. Milius 35c.; P. Balčiunas, T. Balčiunas, J. Šulcas, J. Kl. B. Zajankauskas, J. Klimavičė, A. Jurevičė, V. Račkauskas, F. Gerve-nis, Z. Leskauskas, L. Mukantas, A. Močauskas, J. Aniuolaitis, J. Valukas, K. Baltakis, M. Marauskas, M. Šimaitis, V. Žemaitis, M. Guzauckas, J. Urbonas, J. Pauzon-tis, K. Antanaitis, P. Kvietkauskas po 25c. Viso \$10,00.

J. Martinkevičė. Aukos gautos ir perduotos. Administracija.

Great Neck, N.Y. F. Marcinkėvičius 60c; P. Sapiega 50c; J. Allšauckas, K. Lipskis, T. Plorskis po 35c; T. Daunoris ir E. Kupčiunas po 25c. Smulkių 50c. Viso 3.15 P. Sapiega. Adm-ja.

Vėliausios žinios.

Soc. kandidatė į gubernatorius. Tacoma, Wash. Valstijos socialistai referendumu nominavo į gubernatorius dr. gę Anną A. Malley, žinomą soc. rašytoją. Manoma, kad arba ji bus išrinkta arba gaus daugiausia balsų po išrinktamjam. Šios valstijos socialistų spēka smarkiai auga.

Nuskendo 20 žmonių. Buffalo, N.Y. Prigėrė 20 ypatų, kuomet sugriuvo pastolis (dokas), ant kurlo 350 žmonių laukė ekskursijinio laivo.

Bagočius Chicagoj. Drg. F. J. Bagočius 19 birželio kalbėjo North-West Side Chopin Conservatory svetainėj; žmonių susirinko 1280 ypatų. Jis turės čielą eilę prakalbų, kaip Chicagoj, taip ir priemiesčiuose. Bagočių atkvietė Illinoiso rajonas.

Kėsinosi ant chinų prezidento. Pekinas, Chinija. Suareštuota Tsen Kwang, kuris už desėtką nukstančių dolerų buvo pasirengęs nužudyt prezidentą Yuan-Shi-Kaju ir vežėsi bombas.

Grešia 25,000 straiikas. Jeigu Penn. geležinkelis neužganėdins savo darbininkų reikalavimų, tai 25,000 išeis straiikas ant Penn. geležinkelių ir rytus nuo Pittsburgho. Už straiuką balsavo 95%.

Redakcijos atsakymai. Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Neverta atitaisinti anos korespondencijos, niko... Redakcija.

Gerbiamųjų Korespondentų atidai.

Malonėkite rašyti korespondencijas tuokias, kuo greičiau, kaip tik kas atsitinka. Neleukite kelių dienų ar savaitių. Rašyti reikia trumpai, o aiškiai, be ilgų išvadžių. Tiksliai patyręs, labiau apviesas korespondentas pataiko padaryti tinkamus išvedimus ir atskandę kritiką. Didžiūmą šiaip jau korespondentų velyj vengt išvadžių. Geriausia tikrai, teisingai, aprašyti pačius atsitikimus. Mūsų korespondentai, abelnai, per daug laiko praleidžia ant korespondencijos parašymo. Patį atsitikimą galėtų greit parašyti, bet be išvadžių nedrįsta siųsti redakcijon. Todėl, kol surašo išvadžius, ir pasiūlo, tai išvadžių korespondencija esti pasenusi. Kelis geriau, kad kas stačią, nenudailintą korespondenciją tuojais prisiumė, negu kad beuadilindamas užvelka kelias dienas. Da j vieną dalyką atkreipiam korespondentų domą — tai j patį rašymą, rankraštį. Reikia rašant per daug nesiskubinti, ypač tiems, kurie neįprate. Kitąsyk korespondencija būtų gera, bet perskaityt negalima, o tankiai šitokios korespondencijos reikia perrašyti; gi redaktorius perrašinėja korespondencijas tik iš būdus, kuomet neturi tokių, kurių nereikėtų perrašinėti.

Laiškas į redakciją.

Gerbiamoji Redakcija — Ar gali socialistas priklausyti prie Susiv. Liet. Amerikoje ir prie Tėvynės Mylėtojų Draugystės Sąjungietis.

Atsakymas. Prie tų abiejų organizacijų priguli nemažai mūsų socialistų. Susivienijimas — bižniška, buržuazinė pakraipos organizacija. Socialistai turi but ant tiek jai priešingi, ant kiek ji atitraukia darbininkus nuo klasinio susipratimo, ant kiek ji stengiasi įpusti jiems tautiška-šovinistišką ir buržuazišką dvasią. Skaitliuje Susivienijimo užduočių jo konstitucijoje randame kelimą tautiškos dvasios, rengimą tautiškų paskaitų ir šventimų švenčių paminėjimui patirijotiškų karzygių. O visas tas priešinga socialistui. Bet nerandame socialistų taktikoj tokio punkto, kad prie panašiu butų organizacijų negalima butų prigludėti. Mūsų nuomone, prie Susivienijimo neapsimoka dėl ko kito regulēt, kaip tik dėl apdraudimo (insurance) ir pašalpinio skyrus, jeigu jis bus įvestas.

Tėvynės Mylėtojų Draugystė ligšiol atliko gerą kulturos darbą, ir jos užduotis — skleist apšvietą. Nors kartais ji išleidžia tokius šlamštus, kaip šmet kun. Žilinsko raštai, bet da nematom, jog jau dėl to negalima butų jai paremti.

Bažnyčių turtas Suv. Valstijoje

Pagal 1909 m. statistiką, šio šalies bažnyčių turtas siekia \$4,931,244,370. Inama visos krikščioniškos, žydiškos ir kitos. 1909 m. vienu episkopalų bažnyčia paskyrė \$33,000,000 vertimui prie savo tikėjimo chinų ir laukinių žmonių.

L. M. Lašas.

SĄJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sek. pranešimai.

142) P. K.—tui pranešta, kad iš priežasties S-gos Sekretoriaus ligos, LSS. reikalų tvarkymas užsivilkio.

143) P. K.—tui pasiūsta gautas iš užrubežio uždarytas laiškas. Kadangi laiškas buvo uždarytas ir adresuotas P. K.—tui, tai jam ir pasiūsta.

144) R ir K. Š. K.—to Izdininkas drg. J. Ramanauskas praneša, jog pinigai, siūsti N. N.—nės gelbėjimui, jau yra vutoje. N. N.—nė siūsti, jau vuo-širdingiausia ačiu ir prašo ir toliau jį paremti, kadangi iš savo kėblaus padėjimo ji da neįstengia išsiversti.

145) Sulyg R. ir K. Š. K.—to Tarimo (pats Tarimas nebus garsintas organe), LSDP. G. K.—tui pranešta, kad jo prašymas link paskyrimo dalies pinigų, siūstų rudenij 1911 m. LS DP. propagandos reikalams, organziatiškam darbu, tapo atmetas, nes R. ir K. Š. K.—tas sprendė, kad jis nėra kompetentiški skirti aukas kitokiam tikslui, apirt to, kuriam patį aukautojai skyrė.

146) Drg. J. Perkuno pareikalavimas, kad jo atsakymas nuo kandidatuos j S-gos Kel. Organizatorių butų paskelbtas «Kovoje», pasiūsta P. K.—tui, su užklausu, ką daryti, kadangi tokie atsakymai nuo kokios ne buk kandidatuos ligšiol nebuvo organe skelbiami.

147) Drg. J. K. Gilius įnešimas, kad S-gos Kel. Organizatorius pradėtų savo darbą anksčiau, negu kad priimta V. K.—to Referendum N 2 (žr. «Kovos» N 12), pasiūsta V. K.—tui.

148) Kadangi visas «Trimito» reikalas pavesta užbaigti «Kovos» Administracijai, (žr. S-gos Sekr. pranešimą N 134, «Kovos» N 21), tai visi P. Mikolainio laišakai tame reikale ir perduota Administracijai.

149) «Kovos» Redakcijai pranešta, kaip ji turi pasiūgti su P. K.—to Tarimu N 27 (žr. «Kovos» N 24).

150) «Kovos» Administracijai pranešta, kaip pasakyta 149 Sekr. pranešime.

151) Sulyg P. K.—to tarimo (pats tarimas nebus pagarsintas organe), nuo LSDP. pareikalauta, kad ji duotų platesnį paaiškinimą apie priūstą S-gai paliudijimą link tulos ypotos dalyvavimo partijoje 1905–7 metais (žr. Sekr. pran. 110, «Kovos» N 17).

152) Drg. J. Šukui, kaip jo nuosavybė, sugražinta P. Kovo laiškas reikale «Soc. Rev.» (žr. Sekr. pran. 69, «Kovos» N 12).

153) Ant S-gos Sekr. užklauso, kodėl L. K.—tas nieko nenutaria ant jam siūstų įnešimų ir tie įnešimai be jokio atsakymo pas L. K.—tą guli po 2–3 mėnesius, kaip pasiūgti su P. VII Rajono įnešimu link drg. J. B. Smelstoriaus pasiteisinimo «Kovoje» link jam darytų užmetimų (žr. Sekr. pran. 70, «Kovos» N 12), L. K.—to du nariai: Strazdas ir Bagočius teisinasi, jog jie visai nėra aplaikę tokio įnešimo, o drg. J. Ilgandas, kurio vardu ir adresu tas įnešimas buvo siūsta — nieko nesako; iš to jau aišku, kad mūsų L. K.—te yra nekoks susitvarkymas.

134) «Kovos» Administraci-

jai pranešta, ką ji turi veikti su L. K.—to Tarimu N 2 (žr. «Kovos» N 25).

155) P. K.—tui pasiūsta toks jau laiškas, kaip pasakyta 143 pranešime.

156) 19 kp. pranešta, kad josios protestas prieš V. K.—to Ref. N 2 (žr. «Kovos» N 12) nupuola, kadangi, sulyg LSS. konstitucijos V Str., § 5, reikia, kad prieš V. K.—to Referendumą užprotestuotų bent dvi kuopos.

157) Komisijai Ved. Tarybų LSS. prisidėjimo prie Soc. P. pasiūsta (pranešimas suvėlinas iš tos-pat priežasties, kaip pasakyta 152 pranešime), jog josios įnešimas, kad S-ga pasiūstų du delegatu j Soc. P. konvenciją, sulyg V. K.—to Referendumu N 8 (žr. «Kovos» N 20), tapo atmetas.

158) Ant VII Rajono Sekr. drg. P. Šlekaičio pranešimo, kad ir 33 kuopa dalyvavo LSS Referendume N 1 š. m., bet per rajono sekretoriaus klaidą blanka kur tai buvo užsimetusi, ir reikalavimo, kad 33 kuopa priškaityti prie dalyvavusių balsavimui, rajono sekretoriui paaiškinti, jog negalima tai padaryti, nes balsavimą 33 kuopos prisuntė mėnesiu vėliau, net po to, kaip pats referendumas tapo «Kovoje» pagarsintas.

159) Drg. J. D. Tauniui pasiūsta ant 11 kuopos skundo kopija (sulyg P. K.—to Tarimu N 26, «Kovos» N 23), su paaiškinimu, kad duotų ant to skundo savo atsakymą.

160) Drg. J. K. Giliui sugražinta jo skundas ant P. Sakausko su paaiškinimu, kaip j turi pasiūgti sulyg P. K.—to Tarimu N 26.

17, VI, 12. Sek. J. Stasiulevičius.

P. K.—to Tarimas N 28.

Imant į atidą visus čion priduotus liudijančius faktus, įnešu, kad Jonas J. Girduškas (John J. Gerdis), narys LSS. 5 kuopos, už apsiėmimą republikonų partijai už kandidata 1912 metuose laike nominacijų New Britain, Conn., kaip prisizengęs prieš LSS. konstitucijos Straipsnio XIV-to paragrafą 1-mą ir Straipsnio XXIV paragrafo 1-mo raidę e, — butų pašalintas iš LSS.

Organe garsinti tik P. K.—to tarimą.

17, V, 12. A. C. Herman-Purvis 21, V, 12. V. Černauskas 25, V, 12. A. Bernotas, LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Įnešimas LSS. referendumui.

LSS. 5 kuopa savo susirinkime 2 birželio 1912 m. vienbalsiai nutarė paduoti sekantį įnešimą:

Pataisyti konstitucijos Straipsnyje XXIV-me paragrafą 2, kur pasakyta, kad, idant išbraukti narį iš S-gos, turi apie jį kalčią paliudyti savo parašais du trečdaliai kuopos narių. Turėtų but taip: «Vien tik paduoti aiškius faktus su kuopos komiteto parašais».

5 kuopos motaivais: prasizengėlis baudžiamas ir atimama jam teisės pagal prasizengimą, o ne pagal liudininkų skaitlių.

Kuopos komitetas: Org. M. Petruskevičia Rašt. S. Kriauciūnas Išd. Geo. Danisevičius.

Nuo pasirodymo šio įnešimo «Kovoje» bėgyje 90 dienų, jei

bent trys kuopos iš atskirų rajonų parems jį, tai dalykas eis LSS. referendumui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Įnešimas LSS. referendumui

LSS. 89 kuopa mėnesiniame susirinkime 15 gegužės, 1912 m., nutarė paduoti įnešimą Sąjungos referendumui, kad butų atmeta S-gos statistikos, o jų vietoj įvesta metinis S-gos raportas.

Pasibaigus metams, t. y. sausio (Jan.) mėnesyje, kiekviena kuopa turi raportuoti Centru, ką ji yra nuveikusi: kiek per prabėgusius metus yra surengusi prakalby, paskaitų, referatų, diskusijų, kiek turėjo susirinkimų, kiek įplaukų ir išlaidų ir tt. Taipgi tuli klausimai tinka ir iš statistikos blankų, kaip tai: Kiek yra kuopoj viso narių, kiek gerai stovinčių. Reikia da dadėti: kiek naujų pristojų prie kuopos, kiek iš kitų kuopų bei partijų; kiek išstojo, kiek liko išbrauktų; kiek turinčių pirmas pilietiškas popieras, kiek antras; kiek ir kokių laikraščių skaitančių yra, kiek yra kokių laikraščių prenumeruotų. Tokios jau anketos turi buti ir link kalbų bei literaturos vartojimo.

Iš tokio raporto butų kur-kas aiškiau galima permatyti, kuomi yra S-ga, negu iš statistikų.

Statistikos anketa: «Ar varo kuopa agitaciją ir propagandą... koku budu».

Ar galima iš tokios anketos gauti nuogą atsakymą? Ne. Juk viena kuopa gali per vieną mėnesį daugia nuveikti agitaciją bei propagandos darbe, negu kita per metus, ir tokiu pat budu, tai ir atsakymas bus nuo abiejų vienodas. Na, ir tikrai permatyk ir suprask dalyką iš statistikos.

LSS. 89 kuopos K-tas:

Org. J. Ivonaitis
Sekr. D. J. Klinga
Izd. V. Ivonaitis.

Nuo pasirodymo šio įnešimo «Kovoje» bėgyje 90 dienų, jei bent trys kuopos iš atskirų rajonų parems jį, tai dalykas eis LSS. referendumui.

Kuopos savo parėmimuis malonės siūsti LSS. Sekretoriui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Referendumo dienos.

Nurodau, kokios naujos taisyklės mums butinai reikalingos.

Paduodant referendumui datas, t. y. mėnesių dienas, kada balsavimas turi prasidėti ir kada baigtis, reikia suprasti taip, kad visi balsavimai bus legališki, kurie bus Sekretoriui išsiųsti tarpe tų datų, priskaitant j pas pačias. Pavyzdin, referendumas prasidės 15 birželio, o baigsis 15 liepos. Taigi jei Sekretorius gaus balsus jau 15 birželio, jis turės juos skaityti legališkais; lygiai taip bus legališkais, jei bus išsiųsti (ne gauti) paskutinę dieną, t. y. 15 liepos. Dabar sakoma: «turi but Sekretoriui (Centro ar rajono) visi balsai atsiųsti vėliausia tą ir tą dieną; vėliaus gauti balsai nebus priskaityti». Nėra tame visada paprastas, aiškus visame, kaip veidrodyje. Turi but taip pasakoma:

«Balsus reikia išsiųsti vėliausia tą ir tą dieną, vėliaus išsiųsti balsai nebus priskaityti». Sužinot, kada išsiųsta — lengvata parodo patėtos antspauda. Nuo Sekretoriaus referendumo padavimą balsuotojai turi gaut bent už savaitės prieš balsavimo pradžią. Kaip dabar, kada tat eina per rajonų sekretorius, tai ir dviejų savaitių neperdaug butų.

J. Baltrušaitis.

Rajonu reikaluose.

Į LSS. II-ro Rajono kuopas

Malonų Draugai ir Draugės!

Į Jus čia, II Rajono Draugai, atsiliepiam, ragindami prieresnio veikimo. Raginame utik zodžiais, bet ir darbais buti tikrais socialistais.

Čia turime minty II Rajono XI Konferencijos protokolo paragrafą 4, kuriame pasakyta, kad kuopų komitetai kas mėnesio išduoda raportą rajono organizatoriui, butent, tokį: a) kiek kuopoje narių; b) kiek kuopoje klasiniai susipratusių draugų; c) ar kuopa vedė agitaciją tarp vietinių lietuvių ir koku budu d) ar rajonas gali pagelbėti kuopoms ir koku budu. Kuopos, malonėkite tą greitu laiku atlikt ir pasiūst rajono org.

Nekurios kuopos labai snidurijos; tas labai negerai. Atsibuskite.

Vienas draugas barasi, kodėl neapskelbta II Rajonas mirusiu, jeigu aš rajono mirusiu neskelbsiu, nors kuopos neveiks ir net tris mėnesius. Nuo to kategoriškai atsakau. Budavotas per kelis metus — negalima marint. Tai ne socialistišką darbą. Raginti kuopas prie svarbesnių darbų raginsiu, bet nemarinsiu. Neuzilgo pradėsime rupinties įgijimu II Rajonui kopijuojamų masinos, tiktai, Draugai, neatsisakykite utik to dalyko. Viskas priguli nuo Jūsų.

Kreipiantės į II Rajono sekretorių ir norint gaut atsakymą, visados įdėkite kaus šenklemę. Jums ir Soc. Revoliucijai tarnaujantis II Rajono Sus. Sekretorius, A. J. Neris, 166 Spruce All., Phillipsburg, N. J.

II-ro Rajono Draugams.

Draugai ir Draugės, kad Jūs išrinkote mane Organizatorium, idant aš drauge su Jumis platinume tarp liaudies socializmo idėją, idant aš ir Jūs eitu-me į minias ir išrodinėtume joms, kas yra priežastis visoj blogoje, ir pramintume platesnį takelį prie išganymo ir laisvės visos žmonijos ir idant mūsų apmirusios ir pakrikusios kuopelės atgytų ir energiška pradėtume veikti ir darbuoties; — todėl aš kviečiu Jus: Pakilkim, Draugai!

Dabar tapo išrinkta nauja rajono valdyba, su nauja spēka, tvirta energija, ir jos priederme yra šventai darbuotis rajono, Sąjungos ir viso pasaulio darbininkų kliauos labai. Bet jeigu Jūs, Draugai, mums nepadėsite — mes mažai ką galėsime nuveikti. Todėl kviečiu ir Jus prisidėti, kad aš ir Jūs, pasidatirkume, pozitiuškume, — nerimtai. Referendumas turi but visada paprastas, aiškus visame, kaip veidrodyje. Turi but taip pasakoma:

Todėl, Draugai, buvusieje praicitais metais viršininkais,

malonėkiti prisijusti man dokumentus, kurie palyti organizatorių, idant aš juose galėčiau surasti, ką pirmiausia turiu pradėti veikti.

Taipgi, kuopų Organizatoriai, Sekretoriai ar šiaip Draugai, jeigu kurie jaučiate, kad kur-nors galima sutverti kuopelę ar surengt prakalbas, — praneškite ir nurodykite nors vieno ten esančio draugo antrašą.

Draugai, pradėkime rupintis patįs savimi, nes matome, kad niekas apie mus nesirupina, niekam mūsų dejavimai, mūsų ir nuliudimas neapveina ir ašarų šauksmo: «Duonos ir pasilios!» — niekas negirdi ir negirdės, kol mes busime pakrikę ir nesirupinsime savo reikalais bei tikėsimės vienas ant kito. Tad pirmyn, Draugai!

Tikiuosi, kad Draugai paduos mums (Komitetui) ranką, drauge pradėsime darbuotis ir veikti nenuilstančiai, idant, sutvirtinę kuopas, galėtume imtis už didesnių darbų. Dirbkime, Draugai.

II Rajono Org. V. Jakštys.

Pasekmės rinkimo viršininkų V Rajono.

Organizatorius:
A. Žemaitis 19
J. Grudžinskas 21
Prot. raštininkas:
JA. Byla 24
A. Šaukevičius 16
Fin. raštininkas:
J. Surdokas 14
J. Čiudinas 24
Kasierius:
FV. Balčiūnas 29
B. Vencius 11
Knygius A. Leonas 37
V. Komitetas:
LS. Kupčinskas 20
JM. Jasulevičius 34
A. Staniškis 18.
Toku budu viršininkais lieka:

Org. J. Grudžinskas, rašt. J. A. Byla, izd. FV. Balčiūnas, finansų rašt. J. Čiudinas, knygius A. Leonas, V. Komiteto nariais JM. Jasulevičius ir LS. Kupčinskas.

Visi V Rajono viršininkai, teiksitės užimti vietas nuo 1 liepos 1912 m.

Buvęs V Rajono raštininkas A. Staniškis, 39 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

LSS. Referendumo III.

Kadangi prieš V. K.—to Referendum N I š. m. (žr. «Kovos» N 10) dvi kuopos (1-ma ir 89-ta) užprotstavu ir, sulyg P. K.—to Tarimo N 22 («Kovos» N 19) dalykas turi eiti LSS. referendumui, todėl tas klausimas pirm balsavimo, kaip ir kiti LSS. referendumai, turi but apkalbamas, kritikuojamas.

Diskusijos apie gerumą ar blogumą V. K.—to priimtų naujų veikimo taisyklių vieta organe atdara iki July (liepos) 31 š. m.

LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius.

Atsišaukimas.

LSS. 33 kuopa, Binghamton, N. Y., atsišaukia į aplinkines kuopas, ypač VII Rajono ir kitas, kurios norėtų prisidėti prie surengimo maršrutu prakalbam. Kalbėtoju bus drg. L. Pruseika, «Lajavės» redaktorius, iš So. Boston, Mass.

Kurios kuopos norėtų prakalbas turėti apie rugpjūčio pabaigą ir rugsėjo pradžią, malonėkite atsišauti ne vėliau, kaip iki 20 d. liepos pas 33 kuopos sekretorių.

St. Jasulionis, 285 Clinton St., Binghamton, N. Y.

Musu knygos.

1. *Politiškas minų straikas* — 8c. Čia skaitytojas už labai mažą kainą igys teisingą ir akvą aprašymą apie minų straikus, kurie šioj šalyj nuolat atsikartuoja.
2. *Kudikių vergija „laisvoje“ Amerikoje* — 5c. Nors Amerikos šalis vadinama laisvės šalis, bet ta laisvė didžiai yra suvaržyta kapitalo. Čia puikiai aprašoma kudikių vergija.
3. *Kovojojų Giesmės* — 15c. Kiekvienas revoliucionieriškos minties žmogus privalėtų turėti savo naminiame knygynėlyje šią gražią knygėlę kurioj yra daug įspūdingų ir labai gražių revoliucionieriškų energišku minčių.
4. *Priešus Engels* — 15c. Tai mokslo draugas K. Markso, jiedu su K. Marksu sutverė neišgriaunamą socializmo teoriją; šioj knygėlėj aprašoma apie jo gyvenimą ir darbų.
5. *Moters ir Politika* — 15c. Kai kurie da ir dabar tvirtina, kad moterims neverta užsimti politika, čia skaitytojas ras teisingus nurodymus apie moteris ir politiką.
6. *Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai* — 10c. Daugelis mano, kad tarpe kunigų, bedievių ir socialdemokratų negali būti skirtumo veikiant viešai. Taigi čia yra aiškiai pabrėžta skirtumas tarpe kunigų, bedievių ir soc. demokr.
7. *Darbininkų priespauva ir jos priežastis* — 10c. Kodėl darbininkai išnaudojami, nevisiems da aišku; šioj knygėlėj surašyta svarbios priežastis vargų. Visi perskaitykit.
8. *Valstybė ir Socializmas* — 10c. Socializmo priešai mėgsta tvirtinti, kad socializmui įvykus valstybė bus betvarkė. Perskaityt šią knygėlę turėsite teisingą supratimą apie valstybę ir žingėdžių nurodymų link socializmo.
9. *Ateities surėdymas* — 15c. Žmonės suka sau galvas, kaip bus surėdyta ateityj ir nesuranda teisingo nurodymo, šioj knygėlėj surašyta nurodymai link ateities surėdymo.
10. *Trimitas* (da spaudoje).
11. *Darbininko sveikata* — 10c. Darbininkui sveikata, tai didžiausias turtas, neturėsi sveikatos, neteksi darbo nė duonos — badausi. Čia suprantamai yra aprašyta kaip darbininkas gali išgelbėti savo sveikatą kad ir prie sunkiausių aplinkybių.
12. *Socialdemokratų mokslo pamatai* — 20 c. Čia skaitytojas ras aiškiai ir suprantamai surašytus svarbius socialdemokratų mokslo pamatus, taigi jauniems socialistams da neapsipatinsus su socialdemokratų mokslo pamatais, butinai svarbu ir verta šią knygutę perskaityti.
13. *Prasikaltimai ir Prasikaltėliai* — 10 c. Dabartiniam, kapitalo surėdyme, daug žmonių yra kaltinama visai bereikalingai; ši knygutė parašyta žinomo advokato Darov'o, čia jis aiškiai pasako kas tie prasikaltimai ir prasikaltėliai. Tatal kiekvienas turėtų perskaityti.

Liet. Soc. Sąjungos visos šios paminėtos knygelės yra didžiai žingėdžios ir naudingos. Tat kiekvienas sąjungietis, o ypač naujai prisirašęs prie Sąjungos turėtų perskaityti jas visas ir kitus paraginti, tuom atliktų labai naudingą darbą. Apart šių knygų, «Kovos» Administracijoje galima gauti visas kitas knygas, kokios tik yra išleistos lietuvių kalboje. Sykiu su užsakymu siųskite ir pinigus; ant bargo knygų nesiunčiame. Adresuokite:

“KOVA”

1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

1-mos kp. draugams.

Draugai malonėkite nors syki v isi atsilankyti ant kuopos susirinkimo ir užsimokėti mėnesines. Daugiau kaip pusė narių yra neusimokėjusių už tris ir daugiau mėnesius. Jeigu iki 1 Liepos neuzsimokėsite, kuris kaltas daugiau, kaip už du mėnesius, busime priversti sustabdyti organą, nes, taip ilgai nemokėdami skriaudžiate «Kovą». Susirinkimas atsisbus nedėloj, 30birželio (June), 2 val. po pietų, «Kovos name, 1815 Moyamensing ave. Todėl nepamirškite atsilankyti ir naujų narių atsi-vesti. Sekret. A. Abromavičius.

Des Molnes, la

LSS, 160 kp. metinis susirinkimas bus nedėloj, 30 birželio, 7 v. vakare, po num. 701 E. Court ave. Užpašom visus narius atsilankyti, bus rinkimas viršininkų ir mėnesinių mokesčių mokėjimas. Nepamirškite atsilankyti.

Fin. Sekretorius.

Extra! Extra!

Žinomas kalbėtojas drg. F. J. Bagočius, iš Boston, Mass. da kalbės: 29 birželio, Gary, Ind., 1 July Kensington, Ill.

Reikalatjame.

2000 gelžkelio darbininkų į Canadą, mokeskis \$2,00 į dieną, 800 darbininkų į geležies dirbtuves mieste ir aplinkėj; 400 angliakasių netoli Pittsburgho, mokeskis nuo \$3,50 iki 5,00 į dieną. Ateikite

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS

“RANKPELNIŠ”

Leldžiamas L.S.S. Didžioj Britanjoj, Eina kas 2 savaiti. “RANKPELNIŠ” stovėdamas ant darbininkiskų reikalų sąrybės, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiose kraštuose. “RANKPELNIŠJE” tilpsta apart žinių ir moksliskų straipsnių, apsakos, statistikos ir t. t. In šitų skyrių rašo žymesniajje Europos lietuvių rašėjai. “RANKPELNIŠ” kaina: metam \$1.00 pusei metų 50c, trims mėn. 25c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

“Rankpelnis” Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Socialism is coming now!

Tokiu atgalviu išėjo angų kalboje knygtė. Gaunama “KOVOS” Am. Kaina 10c. Draugai mokantieje angly kalą išsirašykite tą knygtę.

Dovanai Knyga.

Kiekvienam prisijusime **Dovanai** pirmą sąsiu- vą naujo gražaus romano parašytą garsaus fran- cūzų raštininko Emile Zola “DARBAS”. Iš šio romano daugiau pasimokys negu iš ke- lių moksliskų knygų. Jame aprašoma tikroji melė, baidžioji kova darbininkų su kapitalis- tais, parodomos visos darbininkų skurdas ir vargas už darbą, o turčių perteklusas iš tingi- niavimo. Ant galo parodomą aiškiai ir užiman- čiai kaip patys darbininkai gali perkeisti savo gyvenimą į rojų, kaip paniekintas ir prakeikt- tas darbas lieka šventu. Prisiųsk 3c persiun- timui, o mes prisijusime vieną sąsiuvą dovanai.

J. ILGAUDAS, 1613 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

«Kovos» agentai.

- J. A. Tilindis, 1115 Exchange ave., E.St.Lois, Ill.
- A. Kalasky, Box 1306, Renton, Wash.
- M. K. Žvingilas, R.F.D. Simsbur, Conn.
- P. Glaveckas, 873 Hollins st. Baltimore, Md.
- J. Kalakauskas, 121 Green st., Worcester, Mass.
- J. J. Vaitkevičius, 48 Walnut st., New Haven, Conn.
- J. Bindokaitis, Henry st., Rochester, N. Y.
- P. Šlekaitis, 953 Wyoming ave., Pittston, Pa.
- V. Patalavičius, 325 N. 2 nd st., Philadelphia, Pa.
- A. Kiškunas, 88 Charter yak ave., Hartford, Ct.
- K. Demikis, 41 New Empire st., Wilkes-Barre, Pa.
- «Dilgėlės», 2400 5-th ave., Pittsburgh, Pa.
- «Aušra», 3149 So. Halsted st., Chicago, Ill.
- P. Kaušius, 25 W Leonard st., Grand Rapids, Mich.
- A. Mizara, 242W. Broadway., So. Boston, Mass.
- K. Rutkus, 600 Collinsville a., E.St. Louis, Ill.
- M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.
- J. Ližaitis, P. O. Box 217, Larksville, Pa.
- M. Šliakys, Scranton, Pa.
- A. Žilinskas, Meriden, Bonn.
- P. Šimkus, Columbia Box Lumb. Co. So. Bend, Wash.
- F. J. Pobedinski, 667 3-rd st., Milwaukee, Wis.
- J. Stankus, 85 Fremont st., Grand Rapids, Mich.
- J. Žvingila, 1711 E. Matheny ave., Springfield, Ill.
- J. Bukantis, 77a Endicot st., Boston, Mass.
- F. Stasiukelis, Bex 1588, Fichburg, Mass.
- A. J. Neris, 166 Spruce all., Phillipsburg, N.J.
- P. Vaitiekunas, 827 W. 33 pl., Chicago, Ill.
- W. J. Butwell, 1831 So. 50 th ave., Cicero, Ill.
- D. J. Klinga, 255 N. Main st., Gardner, Mass.
- A. Kubilius, 3423 T. st., So. Omaha, Neb.
- J. P. Čepulis, 1070 Wyoming ave., Pittston, Pa.
- J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.
- J. Dementis, 25 W. Leonard st., Grand Rapids, Mich.
- M. Senkus, 46 Knox st., Lewiston, Me.
- J. Petrikis, 1540 Ross ave., Scranton, Pa.
- A. A. Reklaitis, 234 Wayne st., Jersey City, N. J.
- S. Karalius, 342 Lenox st., Norwood, Mass.

PARSIDUODA

Labai pigiai ir gerą vietą blz- nio namas — fotografiška studija. Miestas apgventas lietuviams, len- kais, italais, rusiniais ir kitomis tautomis. Priežastis pardavimo: savininkas išvažiuoja. Kaina ant labai lengvų išlygų. Dėl platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: Mr. B. GILDENAST, Photographer Main st., Forest City, Pa.

Amerikos kalendorius.

Išleido J. ILGAUDAS. Labai puikiai padarytas, knygos formate, su gražiais paveikslais ir žingėdžiais straipsniais. Todėl pa- tariame kiekvienam sąjungiečiui turėti savo namuose tą kalendorių. KAINA..... 25c. Gaunamas «Kovos» Administr. 1315 Moya. ave., Philadelphia, Pa.

Telephone So. Boston 845 M
Dr. F. Matulaitis
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po pietų.

FARMAS PARDUODU.
Lietuvių Kolonija
Michigan Valstijoje.
Kur turi pirkę 105 lietuvių farmas. Mas- son County turli pardavimų gyvenamų farmų su triobomis ir sodnais. Žemė mol- lis su smielu ir juodžemis. Lake Coun- ty turli pardavimai daugybę nelėdirbtos, geros žemės farmoms. Parduodu pigiai ir ant lengvo išmokėjimo. Adresuokit tuo- jus gausit lietuvišką informacijos kny- gelę ir mapę DOVANAI.
ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Siunčiu pinigus į visas pasaulio dalis
ESU PO KAUCIJA.
Jel Jums, skaitytojai, patinka “Ko- va” su mano raštais ir mano redā- guojamos “Dilgėlės”, tai patiks ir šis teisingas mano patarnavimas pinigų siuntime. O jūs siųst pin- gius per mane, aš siųstu savo rā- tus Jums į “Kovą”. Nuo Jūs pri- klauso, kad galėčiau “Kovoj” rāsty. Rāšymas yra darbas. Dirbt be jo- ko uždario nevisada galima. Sa- vęs neuskriaudami, pareisit ma- ne nors menku uždarbu ir aš ga- lėsiu “Kovoj” rāsty. Ranka ran- kų mazgoja — ar ne? Pingių kalnas tuo prisluodū, kas tik pareikalauja.
J. BALTRUŠAITIS,
2400 5 th ave., Pittsburgh, Pa.

23 AKMENAIŠ
“RAILROAD”
LAIKRODĖLIŠ.
Aukso užkamas ir užkamos, vy- rams ar moterims. Aukso deng- tas, gyvatan- tuotas 20 me- tų. Likutai abi pusi uždarami, gra- žiai engraviruoti. Abi pusės, kad at- siųgti laiko laiką specialiai varojamas per tarngalvius prie geležinkelio, ir per suolekū laukian- ti. Pasitima vyrišką ar moterišką laikrodį, gaus paroklavimą ir antrašą per C. O. B. le- džiame lescarpavimui, ir užmokėti da 40% atšpūrom. Jol vartojate laikrodį, nepamirš- te. Atimkite, kad galėt pavarš laikrodį ir išmokti gūs. Jol vartojate vyrišką pūdel- kabinę paroklavimą. Prie laikrodžio męg du- ote 14 karato pūdelkabinę, o vyrišką męg du- ote 14 karato pūdelkabinę. **WATERBURY** 908 Athenseum Bldg., Chicago, Ill.

VISU ŽINIAI.
Perkrausčiau savo bučernę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kampas Bredy st. Kas nori- te nebrangiai pirkti gerą ta- vorą, atekite pas mane, o bu- site užganėdinti. Su pagarbą.
John Kazlauskas
2230 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

Kroeneberger
FOTOGRAFIŠKA STUDIJA
Atidaryta nedėliomis pagal susitarim.
4517 Frankford Ave., Frankford, Phila.

SOCIALISM IS COMING NOW
By WINFIELD R. GAYLORD
A Powerful, Illustrated Propaganda Pam- phlet Showing the
SOCIALIST PARTY TRADE UNIONS & CO-OPERATIVES
as the three ways in which the Toiler is winning his way to Freedom.
1 Copy - \$.10
12 Copies - .75
100 Copies - 5.00
Sent Postpaid

LABOR PUBLISHING CO.
966 Chouteau Ave., ST. LOUIS, MO.

IGNAS RUDMINAS
Aptekorius
263 N. 12-th Street
Philadelphia, Pa.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA
Geriausi, didžiausi ir greičiausi laivai, at- lėka tarnystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiose portuose.
„Czar“, „Kursk“, „Russia“.
Į Roterdamą į 8 dienas; į Liepāj — 11d.
\$33.00 III Klases \$35.00
\$45.00 II „ „ \$50.00
\$65.00 I „ „ \$75.00
Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
RUSSIA birželio 29;
KURSK, liepos 13. CZAR, (New) liepos 27.
Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas mu- sų agentus, arba pas generaliką agentą:
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Vienatinė Lietuvių Unijos Spaustuve
Su organizacine unijomis darbininkais, kuri turi pūną teig vartoti ant spaud- nių Unijos žymę arba (Union Label) ri- pažinti per visas Unijas ir Amer. Fed. of Labor. Draugai darbininkai unijatai remkite savuosius ir reikalaukite spau- dos darbus su Unijos žyme ir su šiuo mūsų numeriu 437. Męs spaudiname viską, nuo mažiausio iki didžiausio. Jaigu nori gauti gražų teisingą spaudos darbą, pavesk jį mums.
J. Ilgaudo Spaustuve
1613 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Revolucijos Gimimo Momentas.
NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perotato Revolucijos gim- mo momentą: anklymą liūdles prieš caris- ką valdžią. Paveikslas didamas 14x16 colių, prekė su pralaukimu 20c., daugias imanties ant karto, nuleidžiamas 50 procentų. Jį parduodam todėl taip pigiai, kad norintie praplatinti tarpe darbininkų klases revoliucioniską mintis.
• Scritudėje turēt šį paveikslą kreipkitės į “Kovos” Administraciją

Platinti ‘Kova’ - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas. prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Ame- rikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaud- džiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, idėliško ir daug pasišven- timo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais būdais. Bet parankiausiai yra — platinant «KOVĄ». Dabar, kuomet «KOVĄ» — drąsiai galima sakyti — pilnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki progā. Pagal nutarimą P. K-to, «KOVOS» administracija išleido tam tikras *Prenumeratos Kortas*. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1.00, o už tai gaunama penktas kortas. Tokiu būdu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą «KOVĄ» siunčiama šešias savaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų socialistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir męs negalime panašiai da- rytit! Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti.

Draugai! Nuosirdžiai kviečia Jus «KOVOS» administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti *Prenumeratos Kortas* ir progai pasitaikius, pardavinėti ir platinti «KOVĄ», o sykiu ir socializmo idėją.

“KOVA”, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Platinti ‘Kova’ - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas. prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Ame- rikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaud- džiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, idėliško ir daug pasišven- timo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais būdais. Bet parankiausiai yra — platinant «KOVĄ». Dabar, kuomet «KOVĄ» — drąsiai galima sakyti — pilnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki progā. Pagal nutarimą P. K-to, «KOVOS» administracija išleido tam tikras *Prenumeratos Kortas*. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1.00, o už tai gaunama penktas kortas. Tokiu būdu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą «KOVĄ» siunčiama šešias savaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų socialistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir męs negalime panašiai da- rytit! Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti.

Draugai! Nuosirdžiai kviečia Jus «KOVOS» administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti *Prenumeratos Kortas* ir progai pasitaikius, pardavinėti ir platinti «KOVĄ», o sykiu ir socializmo idėją.

“KOVA”, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

LABOR PUBLISHING CO.
966 Chouteau Ave., ST. LOUIS, MO.

IGNAS RUDMINAS
Aptekorius
263 N. 12-th Street
Philadelphia, Pa.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais zodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigydyti nuo uznudijima krauja arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus ismietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, nanjai igautas lygas, strictura ir vssas vyru lygas, gal buti isigdomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakia jus kodel jus kentat ir kaip gallet galutinai isigydyti. Knyga ta yra krantuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsdyve ilgo laika tyrimjmu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačo, ing užpečėtita konverta. Nesisk nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemians padotu kuponu, katru siusk mama šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago

Godotinas Tamletas: Pagal Tamletos priedėjima, aš norėčiau jog Tamletas pristatmet man vysai dykai vėna jusu knyga del viru.

Vardas:..... Steltas:.....

Adresas:.....

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldymo, jeigu turėsit

Dr. Richter's Pain-Expeller

savo namuose ir tuojuas imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaisty.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York

Richter'io Congo Pills yra geros nuo vidurių sukletėjimo. 25c. ir 50c.

"Kovos" Redaktorius K. Vidikas, 1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

Literatūris Komitetas J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.

F. J. Bagočius, 28 Broadway, So. Boston, Mass.

S. Strazdas, 2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

"Kovos" Administratorius A. Zymontas, 1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

Rev. ir Kank. Šelpimo Komitetas Pirmalinkas J. Šaltis, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius J. Balota, 644 W. Lee st., Baltimore, Md.

Izdininkas J. Ramanaukas, Box 163, Minersville, Pa.

LSS. rajonų sekretorių antrašai.

I. J. A. Žukauskas 77 Drayer st. Waterbury, Conn.

II. A. J. Neris 166 Spruce Alley, Philadelphia, N. J.

III. J. Brazauskas 2400 Fifth Ave. Pittsburg, Pa.

IV. M. J. Lėkauskas 146 Morris st. Jersey City, N. J.

V. A. Stanickis 39 E Centre st. Shenandoah, Pa.

VI. J. Undzius 242 Broadway So Boston, Mass.

VII. P. Šlekaitis 953 Wyoming Ave. Pittston, Pa.

VIII. M. M. Juška 2386 So Oakley Ave. Chicago, Ill.

IX. V. Vasilius 1415 So Wisconsin Ave. Sheboygan, Wis.

Veik. Komiteto narių antrašai.

I. I. Rajono. J. V. Stalloraitis 74 Cherry st Wallingford, Conn.

II. I. Rajono. F. Laurin, Box 196, Easton, Pa.

J. Gaigalas 4750 Cambridge st Philadelphia, Pa.

III. I. Rajono. J. Baltušis Box 723 New Kensington, Pa.

F. K. Vabalas Box 164 New Kensington, Pa.

IV. I. Rajono. J. X. Gillis 32 Van Buren st. Passaic, N. J.

J. Šukys 154-6 Grand st. Brooklyn, N. Y.

V. I. Rajono. J. Grudzinakas 909 W Coal st Shenandoah, Pa.

L. Kupčinskas 217 E Centre st. " " "

VI. I. Rajono. M. Micheilonė 28 Broadway, So Boston, Mass.

VII. I. Rajono. A. Valiūnas 9 William st Pittston, Pa.

VIII. I. Rajono. A. Kvederas 1613 S Halsted st Chicago, Ill.

P. Galskis 1616 N Wood st " " "

P. M. Kaitis 1607 N Ashland Ave " " "

IX. I. Rajono. F. Drutčas Box 476 Gary, Ind.

I. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduoda geležinkelių tiketus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

DIDIS GYDYTOJAS

DR. IGNOTAS STANKUS, M. D.

VIENATINIS TIKRAS LIETUVIS

DAKTARAS PHILADELPHIJOJE.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsisauksiemis iš toliaus per laiškus sutelkia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištyria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi didelę medikaliską praktiką, kaip tai: pabalgs Medikaliską, Universal-tetą, buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir balgs mokslus didžioje mokykloje THE NEW YORK POST GRADUATE MEDICAL SCHOOL and HOSPITAL. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektrikos mašinomis.

PASARGA. Neklausykite to žydbernų humbugo Medical Clinic, katras sako, kad su X-ray jokios ligos negalima surasti. Aš su pagalba X-ray surandu pasekmingai šias ligas: Augančius akmenis tulžyje ir kepenyse (gall-stones), akmenis augančius inkstuose (Nephrolithiasis), akmenis augančius puslėje, romas aklivylje (gastric ulcers), išnarintus kaulu marus, sulaužytus kaulus, ir t. t. Apsisaukite juos tuos naujos daktariškos knygos, nes ją ne daktaras rašė, bet žydbernai, kurie tarnavo pas New Yorko šarlatanus Collins ir Ferdele Hartman. Sulig sukikimo į turmą New Yorko šarlatanų, jų tarnai, žydbernai, atsiriogliu šlonai, uždejo tą humbugo Medical Clinic, katras jokios ligos negalys surasti su X-ray. Apsisaukite ju visokių laišku ir knygu, nes ant jų nėra pasirašiusio daktaro, o kas bijo savo vardą pasirašyti, tai ten yra apgavystė.

Turiu šimtus padėkavonų. Kelias čional talpinu:

Aš Juozapas Svilba, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlinkian, o nel vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagalba X-ray mane išgydė. Ištaru širdingą ačiū.

Petras Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgal sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skreplavimą, skaudėjimą paširdžiu ir krutinėje. Kuomet atsisaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasludintu gyduolu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

18 Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd St. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbrimo veido, silktimo plauku, greito supykimo ir išpačio. Juls Daillidėnūtė. Tos padėkavonės yra įdėtos su pavilijimu pačiu projektantu.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.

1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Ofiso (Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. Subatomis nuo 10 valandos ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 1 iki 4 val. po pietu.

Siuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos LSS. 18-leidimas No. 12-as

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI

Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. Pusi. 55, prekė 20c

Si knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbiniko žmogaus grtelėje, ir kiekvienas interesuojantis socijalizmo klausimu, privalo būtinali minėta knygelę nusipirkt ir perskaityt, nes tik tokias raštas skaitydama darbininkas žmogus, gali gaut supratinimą apie socijalizmo mokačią ir pažinti dabartinę netikusią išnaudojimo tvarką.

Reikalaujanti minėtos knygelės prisiųskit «Kovos» Adm. 20c, o tuoj apturėsite. Agentam nuleidžiama nuosimčiai.

Kelstone Phone Main 14-28. Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip KOVNO

423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos: Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak. Galima susikabēt rūsiskai ir lenkiškai.

PARDUODU LAIVAKORTES

Ir siunčiu pinigus. Atlieku visokius spaudos darbus. Užrašu lietuviškus laikraščius. Turiu spenturą apsaugos nuo ugnies. Priimu pinigų taupinimais.

P.M.KAITIS

narys 81 kp. LSS. ir 15-os vardo Soc. Partijos

1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

BUK MANDAGUS!

nusipirkt

ETIKETA

arba

Talsyklės, kurių kiekvienas turi prisilaktyti apsiėjime su kitais. Ten rasit suvirš 300 pamokinių gražaus pastelgimo delvistu, visokiuose atvjuose. Kalna 25c. (6p)

Mary M. Rice-Herman,

112 E. 19-th st., New York, N. Y.

L.S.S. Viršininku adresai.

Veik. Kom. Susišėsimų Sekretorius L. S. Kupčinskas, 217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Pildantysis Komitetas: A. C. Herman-Purvis, 43 E. 22nd st., New York, N. Y.

V. Černiauskas, 1711 Matheny ave., Springfield, Ill.

A. Bernotas, 1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

L.S.S. Centro Sekretorius J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

Veik. Komiteto narių antrašai.

I. I. Rajono. J. V. Stalloraitis 74 Cherry st Wallingford, Conn.

II. I. Rajono. F. Laurin, Box 196, Easton, Pa.

J. Gaigalas 4750 Cambridge st Philadelphia, Pa.

III. I. Rajono. J. Baltušis Box 723 New Kensington, Pa.

F. K. Vabalas Box 164 New Kensington, Pa.

IV. I. Rajono. J. X. Gillis 32 Van Buren st. Passaic, N. J.

J. Šukys 154-6 Grand st. Brooklyn, N. Y.

V. I. Rajono. J. Grudzinakas 909 W Coal st Shenandoah, Pa.

L. Kupčinskas 217 E Centre st. " " "

VI. I. Rajono. M. Micheilonė 28 Broadway, So Boston, Mass.

VII. I. Rajono. A. Valiūnas 9 William st Pittston, Pa.

VIII. I. Rajono. A. Kvederas 1613 S Halsted st Chicago, Ill.

P. Galskis 1616 N Wood st " " "

P. M. Kaitis 1607 N Ashland Ave " " "

IX. I. Rajono. F. Drutčas Box 476 Gary, Ind.

„KOVOS“ SPAUSTUVE

SPAUDINAME VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: plakatus, tiketus, programus, vizitines kortelės, konstitucijas, knygas, pavelkslus, atvirutes, laiškas popieras, čarterius ir t. t. įvairiose kalbose.

„KOVOS“ spaustuvė nuo Naujų Metų žymiai pagerinta, spalvuotas darbas tik ką nesenai investas. Visos mašinos varomos elektriska pajega, todėl darbus visuomet atliekame GREITAI, GRAŽIAI ir ATSAKANČIAI, UŽ LABAI PRIEINAMĄ PREKĘ ir visuomet į UŽSAKYTĄ LAIKĄ!!

„Kovos“ Spaustuvė prima darbus ne tik nuo vietinių gyventojų, bet ir iš kitu miestu pačta ar expresu. Turintieji kokius spaudos darbus, ar galp kokius reikalus kreipkitės ypatingai ar laišku sekančiu adresu:

KOVA 1815 East Moyamensing avenue, PHILADELPHIA, PA. TELEPHONE KEYSTONE MAIN, 2958.

Dabar tik išėjo iš spaudos sceniškas, revoliucioniškas veikalas — drama vienoje veikmėje:

“Penktas Prisakymas”

Parašyta žinomo mūsų rašytojo dramaturgo **Br. Vargšo**

Dalyvauja tame veikalė 7 ypatos; lošti lengvas.

Knygutes kainu 10c.

Todėl L.S.S. kuopos kurios turi sykiu ir teatrališkus ratelius ir teatrališkos draugijos, lai tuojuau rengiasi lošti šią naują dramą «Penktas Prisakymas»; tikriname, kad šis veikalas užgėdins kiekvieną revoliucioniškos minties žmogų ir suteiks daugiau energijos tolesniam veikimui revoliucioniškame darbe.

«Penktas Prisakymas» gaunamas tik

«Kovos» Administracijoj:

1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

“LAISVĖ”

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariškai-Moksliskas LAIKRAŠTIS

Eina du sykiu savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis «LAISVĖ» didelio formato, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujauj ir tikriausių žinių. «LAISVĖS» prenumerata Suvienytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Užrubežiuose — metams 3 dol., pusmečiui — \$1.50.

Ant pažūrėjimo siunčiam vien numerį DYKAI!

Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:

“LAISVĖ” 242 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

Kiekvienas Sąjungietis turėtų tēmyti i Sąjungos abelnu reikalus ir rupintis apie savo organizacijos gerovę. Juo daugiau Sąjungiečiai rupinsis savo organizacijos reikalais, tuo organizacija labiau ir labiau bujos ir atneš daugiau naudos platesniai visuomenės daliai. Užtat reikia atsakančiai susipažinti su organizacijos pamatinėmis talsyklėmis. Tam tikslui

Lietuvių Socijalistų Sąjunga Amerikoje

— Išleido savo —

Konstitucija

(Istatus)

Kurią, prigulinti prie L.S.S. Sąjungos turėtų perskaityti **Kaina kuopoms — 5c., pavieniams — 7c.** Tai gi Draugai, kas da neturite konstitucijos malonėkite tuojuau pareikalauti iš «Kovos» Administracijos sykiu prisiųsdami ir minėtą užmokestį. Lauksime užsakymų. Visuomet adresuokite: :: :: ::

“K O V A”

1815 E. Moyamensing ave., - - Philadelphia, Pa.

Lietuvių Socijalistų Sąjunga Amerikoje tik ką išleido iš spaudos naują veikalėlį-knygelę

“OTEC KONSTANTIN”

— Arba —

Darbai kunigo Olšausko

— Parašė —

O. BIRMONTAITE

Knygute 16 puslapių, kalna tik 5c.

Kas gi iš skaitančiųjų laikraščius nežino kokius darbus yra padaręs tas garsusis «svėdas nebuvelis» Lietuvoj ir rinkęs aukas Amerikoje. Tai gi šioje knygelėje skaitytojas ras daug įspūdingų ir graudingų vietų, — aiškiai pamatys darbus to didelio «veikėjo». Ačiū Otea Konstantina pasidarbavimui daug nekaltų moterų ir vaikų verkė išstremto ar kalėjime sėdinčio savo numylėto tėvo-duondavio. Todėl patariame kiekvienam nusipirkti šią knygelę ir atidžiai perskaityti. Gaunama vien tik:

“KOVOS” ADMINISTRAC.

1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

Jau gatavas ir gaunamas

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G.J. Leveskio ref.); Namais Higiena (M. Jurgelionienės ref.); Iš sveikatos srities (Dr. A. L. Juška); 10metinis «Ašros» sukaktuvės; Ediso gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milwaukee's socijalistai (ilustruotas); Pirmoji Gegužės; Nuo ko pacina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliecin (liet. ir angliškai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakaitės; Įvairūs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šiaip įvairūs raštai ir naudingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinimų. Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių; į 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis. Kas prisiųs 25c, tam pridėsimė gražų kišenių kalendorių **DOVANŲ.**

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 3, Chicago, Ill.